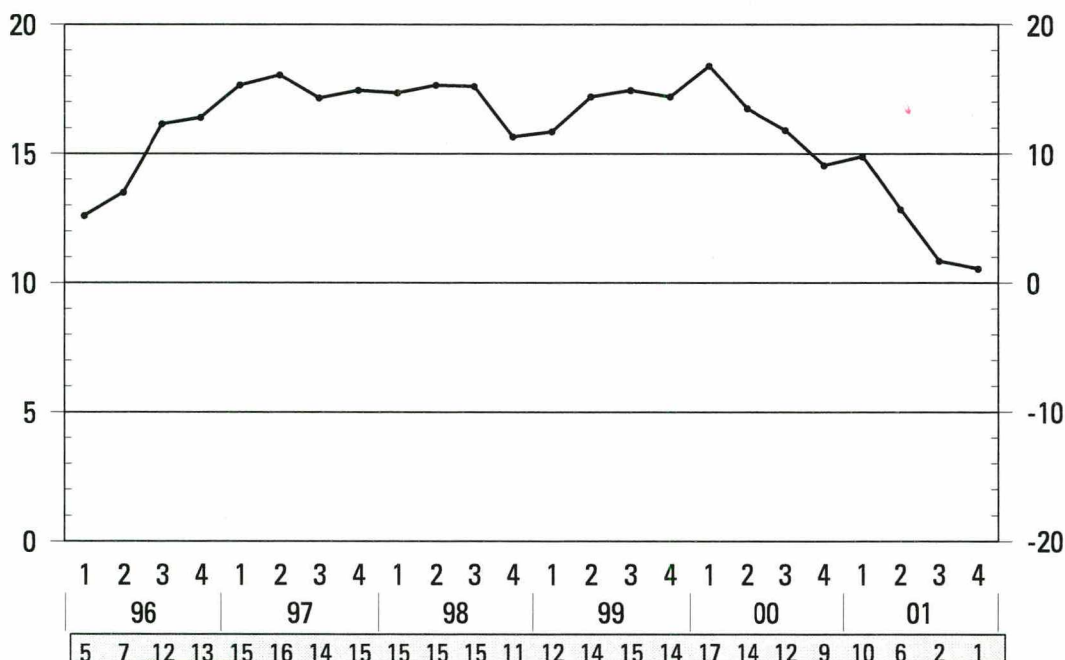


Kuluttajabarometri maakunnittain

2001, 4. neljännes

Kuluttajien luottamusindikaattori



Vuosineljännes ja indikaattorin pisteluku

Sisällys

	Sivu
Katsaus	3
Tutkimusmenetelmä	9

Kuviot

1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten	10
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	11
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	12
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten	13
5. Kuluttajahinnat: muutos seuraavien 12 kk aikana	14
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	15
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	16
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin	17
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavien 12 kk aikana	18
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavien 6 kk aikana	19
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavien 6 kk aikana, maakunnittain	20
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta	21
13. Miten todennäköisesti talous säästää seuraavien 12 kk aikana	22
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	23
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana	24
16. Kotitalouden rahatilanne	25
17. Rahankäyttö kestotavaroihin	26

Itä-Uudenmaan, Keski-Pohjanmaan, Kainuun ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut.

Ahvenanmaan lukuja ei esitetä maakuntatarkastelussa erikseen tulosten suuren satunnaisvaihtelun vuoksi. Koko maan lukuihin Ahvenanmaan luvut kuitenkin sisältyvät.

Saadut haastattelut maakunnittain 4. neljännes 2001

Uusimaa	1 197	Keski-Suomi	258
Varsinais-Suomi	424	Etelä-Pohjanmaa	185
Satakunta	229	Pohjanmaa	168
Kanta-Häme	162	Keski-Pohjanmaa	74
Pirkanmaa	442	Pohjois-Pohjanmaa	337
Päijät-Häme	191	Kainuu	90
Kymenlaakso	182	Lappi	164
Etelä-Karjala	128	Itä-Uusimaa	88
Etelä-Savo	161	Ahvenanmaa	25
Pohjois-Savo	232		
Pohjois-Karjala	171	Yhteensä	4 908

Katsaus

Vuoden 2001 neljännen neljänneksen tulokset perustuvat kotitalouksien haastatteluihin viikoilla 41–43, 45–47, ja 49–51.

Suomen talouskehitys

Mennyt vuosi (kuvio 1, sivu 10)

Kuviosta 1 käy ilmi miten kuluttajat ovat arvioineet Suomen talouskehitystä. Mittarina käytetään kuluttajien vastauksista johdettua saldolukua. Saldoluvun laskentaperiaate on esitetty sivulla 9. Vuosina 1997–2000 kuluttajien arviot olivat varsin myönteisiä. Vuonna 2001 arvioissa tapahtui jyrkkä lasku. Vuoden jälkipuoliskolla arviot talouskehityksestä olivat reilusti miinuksella.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä saldoluku laski pistelukuun -13. Neljä kymmenestä arvioi maan talouden huonontuneen edellisten 12 kuukauden aikana. Puolet vastaajista arvioi sen pysyneen ennallaan ja joka kahdeksas parantuneen. Arviot talouskehityksestä olivat kaikissa väestöryhmissä ja maakunnissa negatiivisia. Väestöryhmistä kriittisimpiä olivat ylemmät toimihenkilöt (-28) ja korkeakoulutuksen saaneet (-23). Eri alueista pessimistisimpiä olivat Uudenmaan kuluttajat (-18).

Tuleva vuosi (kuvio 2, sivu 11)

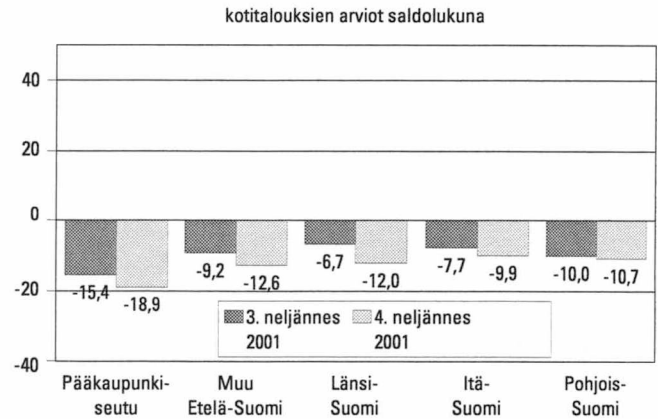
Kuluttajien odotukset maan tulevasta taloudesta ovat viime vuosina vaihdelleet melkoisesti. Maailmantalouden synkentyneet näkymät heikensivät talousodotuksia loppuvuodesta 1998. Notkahdus oli lyhytaikainen ja arviot paranivat vuoden 2000 alkuun asti. Sen jälkeen odotukset ovat heikenneet. Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä neljä kymmenestä ennusti maan talouden pysyvän ennallaan. Joka kolmas arvioi sen huononevan ja joka viides paranevan. Pisteluku oli -8,2. Arviot talouskehityksestä olivat kaikissa väestöryhmissä ja maakunnissa negatiivisia. Väestöryhmistä pessimistisimpiä olivat eläkeläiset (-13). Eri alueista pessimistisimpiä olivat Pohjois-Karjalan (-14) ja Kainuun (-12) kuluttajat.

Oman talouden kehitys

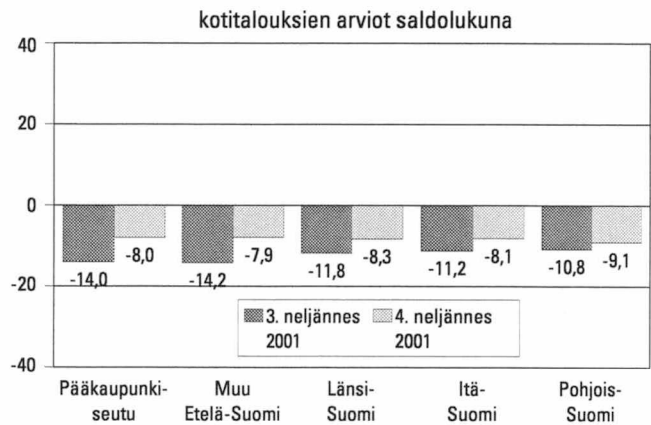
Mennyt vuosi (kuvio 6, sivu 15)

Kotitaloudet ovat arvioineet taloutensa keskimäärin parantuneen vuodesta 1996 lähtien. Nyt saldoluku oli +5,2. Väestöryhmistä tyytyväisimpiä olivat ylemmät toimihenkilöt (+15). Huonoin tilanne oli työttömillä (-18). Myös omaa kotitaloutta hoitavat (-9), eläkeläiset (-4) ja maatalousyrittäjät (-4) arvioivat taloutensa heikentyneen. Eri alueista tyytyväisimpiä olivat Kainuun ja Pohjois-Karjalan (+11) kuluttajat.

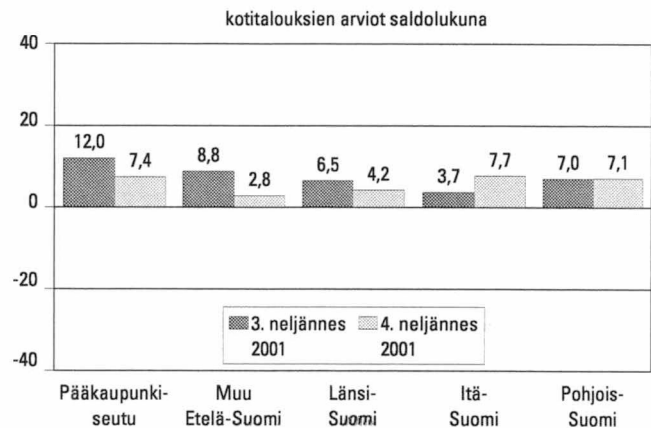
Alueittaiset arviot Suomen talouskehityksestä edellisten 12 kk aikana



Alueittaiset ennusteet Suomen talouskehityksestä seuraavien 12 kk aikana



Alueittaiset arviot oman talouden kehityksestä edellisten 12 kk aikana



Tuleva vuosi (kuvio 7, sivu 16)

Kuluttajien odotukset oman taloutensa tulevasta kehityksestä ovat niin ikään olleet pitkään myönteisiä. Kaksi kolmesta ennusti taloutensa pysyvän ennallaan seuraavan vuoden aikana. Joka neljäs uskoi sen paranevan ja yksi kymmenestä pelkäsi sen huononevan. Talousodotuksia mittaava saldoluku oli +8,5. Väestöryhmistä luottavaisimpia olivat alle 35-vuotiaat ja opiskelijat (+18). Myös työttömät (+15) odottivat talouteensa kohennusta. Eläkeläiset arvioivat taloutensa hieman heikenevän (-5). Eri alueilla luottamusta oli eniten Itä-Uudellamaalla (+14) ja Pohjanmaalla (+13), vähiten Etelä-Pohjanmaalla (+1).

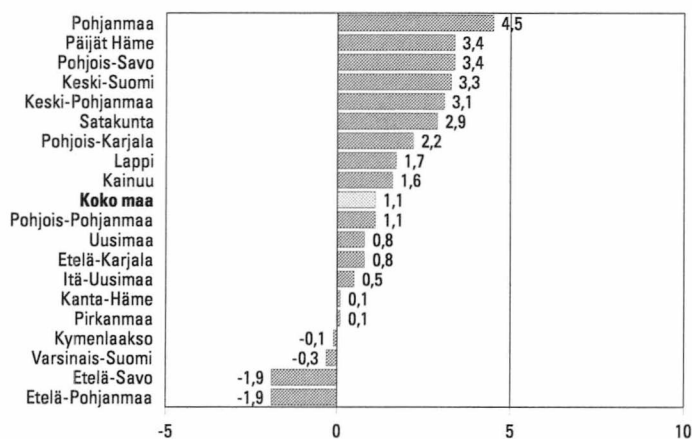
Ostamisen edullisuus (kuvio 8, sivu 17)

Ostamisen edullisuutta mittaavan osoittimen arvo oli viimeisellä neljänneksellä +13,2. Myönteisimmin asiaa arvioivat omaa kotitaloutta hoitavat (+23), kriittisimmin työttömät (-10). Eri alueista myönteisimmät arviot saatiin Päijät-Hämeestä (+25) ja Keski-Pohjanmaalta (+23), kriittisimmät Etelä-Savosta (+2) ja Itä-Uusimaalta (+5).

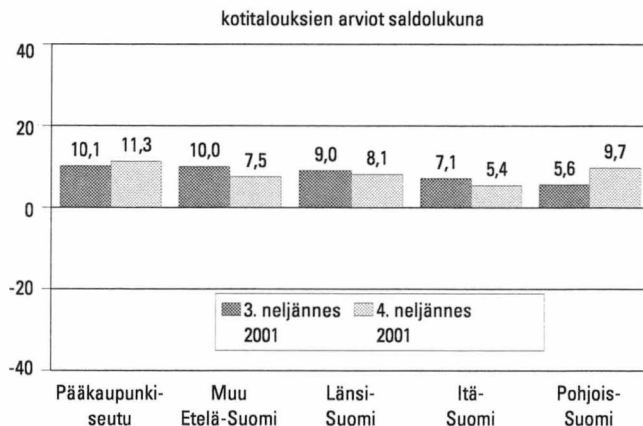
Kuluttajien luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan edellä käsiteltyjen osoittimien aritmeettisena keskiarvona. Laskentaperiaate on esitetty sivulla 9. Luottamusindikaattorin arvo oli vuoden 2001 neljännellä neljänneksellä +1,1. Mielialat olivat Pohjanmaalla (+5) muita alueita paremmat, Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa (-2) huonommat. Väestöryhmistä luottamusta oli eniten 15-34-vuotiailla (+7), vähiten maatalousyrittäjillä, eläkeläisillä ja työttömällä (-6).

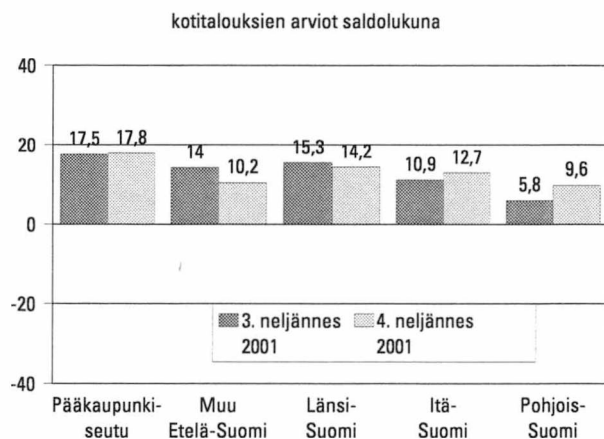
Kuluttajien luottamusindikaattori maakunnittain, 4. neljännes 2001



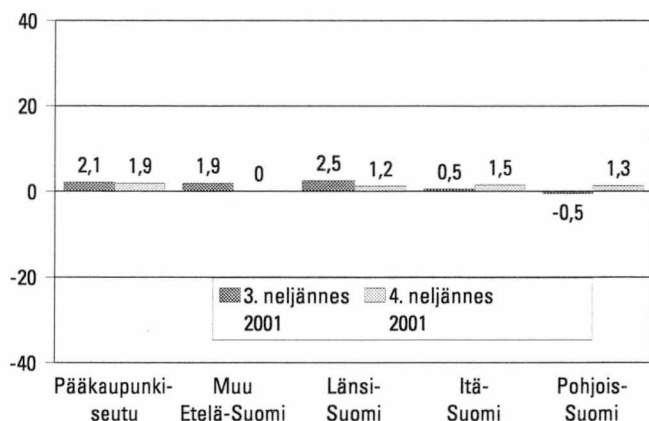
Alueittaiset ennusteet oman talouden kehityksestä seuraavien 12 kk aikana



Alueittaiset arviot ostamisen edullisuudesta



Kuluttajien luottamusindikaattori suuralueittain



Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisuusvaihtelun vuoksi.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja sen komponentit maakunnittain, 4. neljännes 2001

Maakunta	Oma talous, mennyt 12 kk	Oma talous, tuleva 12 kk	Suomen talous, mennyt 12 kk	Suomen talous, tuleva 12 kk	Kestotavaroiden ostoedullisuus nyt	Luottamus- indikaattori
Koko maa	5,2	8,5	-13,0	-8,2	13,2	1,1
Uusimaa	5,9	9,9	-18,4	-8,4	14,7	0,8
Varsinais-Suomi	1,3	8,6	-12,8	-10,4	12,0	-0,3
Satakunta	4,2	9,8	-8,7	-5,8	14,7	2,9
Kanta-Häme	0,4	9,9	-10,6	-4,8	5,7	0,1
Pirkanmaa	4,4	7,5	-13,5	-7,6	9,9	0,1
Päijät Häme	5,3	6,7	-11,6	-8,8	25,3	3,4
Kymenlaakso	2,8	7,5	-10,0	-6,4	5,7	-0,1
Etelä-Karjala	5,8	4,5	-10,5	-8,5	12,5	0,8
Etelä-Savo	5,6	2,9	-10,3	-9,5	1,9	-1,9
Pohjois-Savo	6,9	9,1	-9,2	-3,1	13,5	3,4
Pohjois-Karjala	10,9	2,6	-10,5	-13,7	21,7	2,2
Keski-Suomi	8,1	9,2	-14,0	-8,5	21,5	3,3
Etelä-Pohjanmaa	0,6	1,4	-11,0	-10,9	10,3	-1,9
Pohjanmaa	8,3	12,5	-9,1	-6,3	17,2	4,5
Keski-Pohjanmaa	3,0	6,6	-15,2	-2,2	23,3	3,1
Pohjois-Pohjanmaa	8,4	10,9	-12,3	-9,8	8,3	1,1
Kainuu	11,2	10,1	-7,1	-12,3	5,8	1,6
Lappi	2,1	7,1	-9,4	-6,0	14,6	1,7
Itä-Uusimaa	0,1	14,0	-7,8	-8,3	4,6	0,5

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavaa kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja sen komponentit väestöryhmittäin, 4. neljännes 2001

Väestöryhmä	Oma talous, mennyt 12 kk	Oma talous, tuleva 12 kk	Suomen talous, mennyt 12 kk	Suomen talous, tuleva 12 kk	Kestotavaroiden ostoedullisuus nyt	Luottamus- indikaattori
Miehet	7,5	10,3	-14,9	-5,1	15,4	2,7
Naiset	2,9	6,7	-11,1	-11,4	11,0	-0,4
15–24-vuotiaat	11,0	17,4	-2,6	2,1	11,2	7,8
25–34-vuotiaat	12,9	19,5	-13,1	-7,3	20,7	6,5
35–44-vuotiaat	5,3	11,4	-15,0	-10,9	15,4	1,3
45–54-vuotiaat	3,7	4,8	-16,7	-9,7	14,1	-0,8
55–64-vuotiaat	-1,0	-1,1	-15,7	-11,3	14,2	-3,0
65–74-vuotiaat	-3,6	-6,6	-14,5	-13,4	-1,5	-7,9
Perusasteen koulutus	2,6	4,6	-8,8	-8,2	8,9	-0,2
Keskiasteen koulutus	5,4	10,8	-10,3	-9,1	15,4	2,5
Korkea-asteen koulutus	8,5	10,2	-23,1	-6,9	15,7	0,9
Pääkaupunkiseutu	7,4	11,3	-18,9	-7,9	17,7	1,9
Muu Etelä-Suomi	2,8	7,5	-12,6	-7,9	10,2	0,0
Länsi-Suomi	4,2	8,1	-12,0	-8,3	14,2	1,2
Itä-Suomi	7,7	5,4	-9,9	-8,1	12,7	1,5
Pohjois-Suomi	7,1	9,8	-10,7	-9,1	9,6	1,3
Maatalousyrittäjät	-4,1	-1,8	-17,7	-10,1	2,6	-6,2
Muut yrittäjät	11,2	12,6	-18,2	-9,9	18,2	2,8
Ylemmät toimihenkilöt	14,5	11,9	-27,6	-8,0	19,9	2,1
Alemmat toimihenkilöt	12,8	8,3	-12,4	-9,6	17,5	3,3
Työntekijät	11,1	9,8	-7,4	-7,7	17,5	4,7
Työttömät	-18,3	15,0	-7,6	-8,0	-9,5	-5,7
Opiskelijat	4,2	18,2	-5,7	-0,5	10,7	5,4
Eläkeläiset	-4,1	-5,0	-13,9	-12,5	5,9	-5,9
Omaa kotitaloutta hoitavat yms.	-8,8	14,0	-8,4	-8,0	23,2	2,4
Yksinasuvat	3,2	9,7	-13,8	-10,6	6,2	-1,1
Lapsiperheet	5,7	10,8	-10,0	-8,2	17,2	3,1
Muut (aikuis)taloudet	5,8	5,9	-15,2	-7,2	12,7	0,4
Alin tuloneljännes	-9,5	6,6	-11,6	-11,0	-1,3	-5,3
2. alin tuloneljännes	3,2	8,4	-9,8	-10,0	13,3	1,0
2. ylin tuloneljännes	8,6	8,0	-11,6	-9,0	16,6	2,5
Ylin tuloneljännes	13,1	10,6	-20,1	-5,9	21,3	3,8
Tulot tuntemattomat	2,1	6,2	-4,3	0,3	-1,2	0,6
Kaikki yhteensä	5,2	8,5	-13,0	-8,2	13,2	1,1

Työttömyys (kuvio 3, sivu 12)

Työttömyysarviot muuttuivat loppuvuodesta 2001 pessimistisiksi. Tätä ennen kuluttajat olivat vuodesta 1994 saakka arvioineet työttömyyden vähenevän. Neljännellä neljänneksellä 2001 työttömyysodotuksia mittaavan osoittimen arvo oli +16,5. Puolet vastaajista arveli työttömien määrän kasvavan seuraavan vuoden aikana. Joka kolmas arvioi työttömien määrän pysyvän ennallaan ja joka viides uskoi määrän vähenevän. Väestöryhmistä työttömyyden vähenemiseen uskoivat vain 15–24-vuotiaat (-5) ja opiskelijat (-3). Muita pessimistisemmin kehitystä arvioivat maatalousyrittäjät (+27) ja muut yrittäjät (+25).

Kuluttajahinnat

Mennyt vuosi (kuvio 4, sivu 13)

Kuluttajabarometrilla tutkitaan myös miten suomalaiset seuraavat kuluttajahintojen muutoksia. Haastateltavia pyydetään arvioimaan kuinka monta prosenttia kuluttajahinnat ovat muuttuneet viimeisen vuoden aikana. Hintojen vuosimuutokseksi arvioitiin neljännellä neljänneksellä +2 prosenttia. Kuluttajahintaindeksillä mitattu hintojen vuosimuutos samana aikana oli +2,1 prosenttia.

Ostoaikomukset

Ostoaikomukset koskevat yleensä seuraavaa puolta vuotta. Poikkeuksena omistusasunto, jonka osalta suunnittelujakso on 12 kuukautta.

Omistusasunto

(kuvio 9, sivu 18)

Asuntokaupan vilkkaina vuosina 1980-luvun lopulla asunnon ostoa suunnitteli joka kymmenes kotitalous. Tämän jälkeen ostoaikeet laskivat muutaman vuoden ajan. Vuoden 1995 lopulta lähtien ostoaikeet alkoivat pikkuhiljaa nousta. Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä 6,6 prosenttia vastaajista suunnitteli asunnon ostamista vuoden sisällä. Väestöryhmistä eniten ostoaikeita oli ylempien toimihenkilöiden (13%) ja yrittäjien (10%) talouksilla. Maakunnista Kanta-Hämeessä ja Keski-Suomessa (9%) ostoaikeita oli eniten.

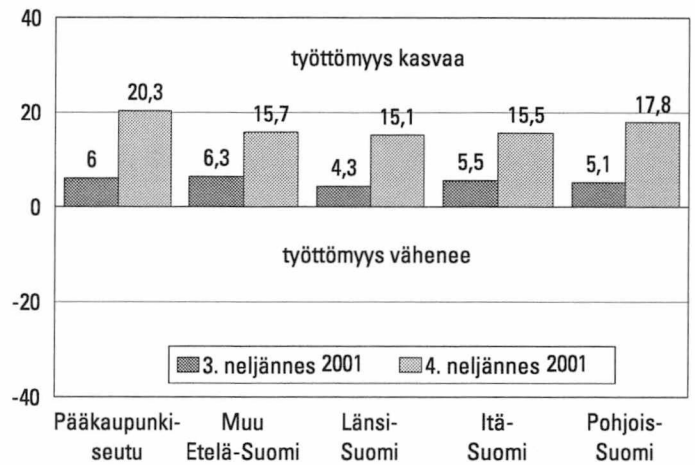
Barometri selvittää myös asunnon hankinnan rahoitustapoja. Tärkeimmät rahoitustavat ja niiden osuudet olivat: pankkilaina 42 %, nykyisen asunnon myyntitulo 33 %, ja omat säästöt 18 %.

Henkilöauto

(kuvio 10, sivu 19)

Kotitalouksista 9,5 prosenttia suunnitteli ostavansa tai vaihtavansa henkilöauton puolen vuoden sisällä. Tämän

Työttömyysodotukset alueittain

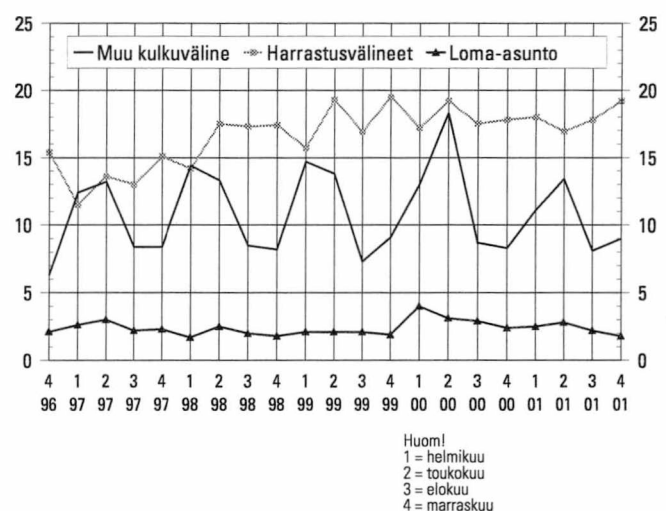


Tuleva vuosi (kuvio 5, sivu 14)

Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuinka monta prosenttia hinnat tulevat seuraavan vuoden aikana muuttumaan. Hintojen odotettiin nousevan seuraavan vuoden aikana +2,6 prosenttia.

mukaan kotitaloudet ostaisivat syksyn ja talven aikana noin 225 000 henkilöautoa. Näistä uusia autoja olisi noin 60 000 ja käytettyjä autoja noin 165 000 kappaletta. Neljä kymmenestä aikoi rahoittaa autonostonsa pääasiassa nykyisen auton myyntitulolla ja joka neljäs säästöillään. 17 prosenttia aikoi turvautua pankkilainaan ja 10 prosenttia osamaksukauppaan.

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin



Koti, asuminen

(taulukko 11, sivu 20)

Sisustaminen, asuntoremontti

Kodin sisustamista seuraavan puolen vuoden sisällä suunnitteli puolet kotitalouksista. Sisustaminen on erityisen ajankohtaista nuoren siirtyessä omaan talouteen tai perheen kasvaessa. Opiskelijoiden talouksista kaksi kolmesta ja lapsiperheistä yli puolet aikoo sisustaa kotiaan. Eläkeläistalouksista joka viidennellä oli sisustusaikeita.

Asuntoremonttia suunnitteli kolme taloutta kymmenestä. Lapsiperheiden (38%) suunnitelmissa se oli kaksi kertaa niin usein kuin yksinasuvilla (19%).

Kodinkoneet, viihde-elektronikka

Kodinkoneita aikoi hankkia joka neljäs talous. Hankinta-aikomukset vähenevät iän myötä. Joka kolmas 15–34-vuotiaiden talouksista aikoi hankkia kodinkoneita. Yli 55-vuotiaiden talouksista samaa suunnitteli 12 prosenttia.

Viihde-elektronikkaa aikoi hankkia joka kolmas talous. Eniten hankinta-aikomouksia oli 15–24-vuotiaiden (64%) ja opiskelijoiden talouksilla (59%), vähiten 65–74-vuotiaiden (12%) ja eläkeläisten talouksilla (14%).

Lomamatkat

(taulukko 11, sivu 20)

Ulkomaan lomamatka-aiheet olivat ajankohtaan nähden ennätyskorkealla. 38 prosenttia kotitalouksista suunnitteli tekevänsä ulkomaan lomamatkan puolen vuoden sisällä. Muita useammin ulkomaan lomamatkaa suunnittelivat Pääkaupunkiseudun taloudet (54%). Maakunnista kärjessä oli Uusimaa (52%). Vähiten ulkomaan loma-aikeita oli Etelä-Pohjanmaalla (18%) ja Lapissa (21%). Väestöryhmistä kärjessä olivat ylemmät toimihenkilöt (56%), hännillä maatalousyrittäjät (14%) ja työttömät (22%).

Kotimaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä suunnitteli 55 prosenttia talouksista. Kotimaan lomalle aikovia oli eniten Keski-Pohjanmaalla (65%), Pohjois-Karjalassa (64%) ja Kainuussa (63%), vähiten Etelä-Karjalassa (38%).

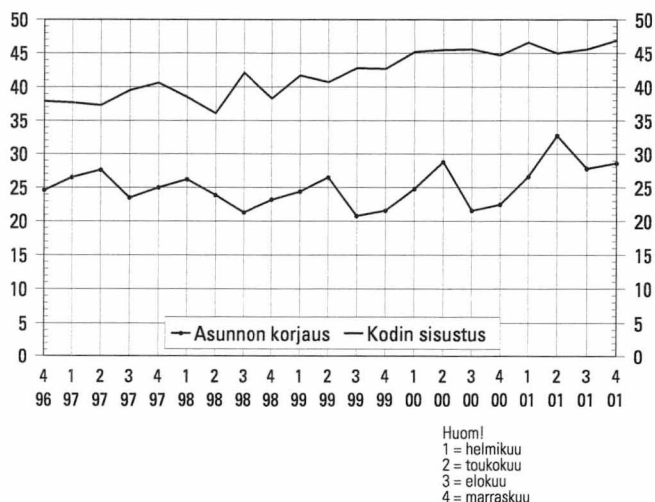
Vapaa-aika

(taulukko 11, sivu 20)

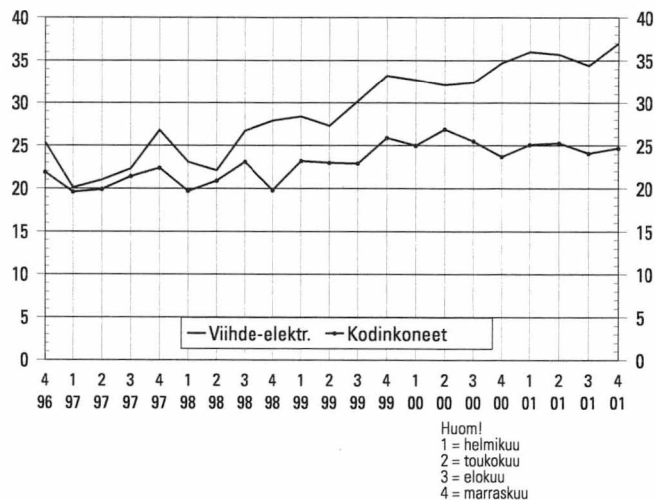
Muun kulkuvälineen kuin auton aikoi hankkia 9,1 % ja kalliita harrastus- ja urheiluvälineitä 19 % kotitalouksista. Vapaa-ajan asunnon hankintaa suunnitteli 2,2 % kotitalouksista. Edellä mainittuja ostoaikomuksia oli lapsiperheillä selvästi muita talouksia enemmän.

Aikasarja on vieressä sivulla 6.

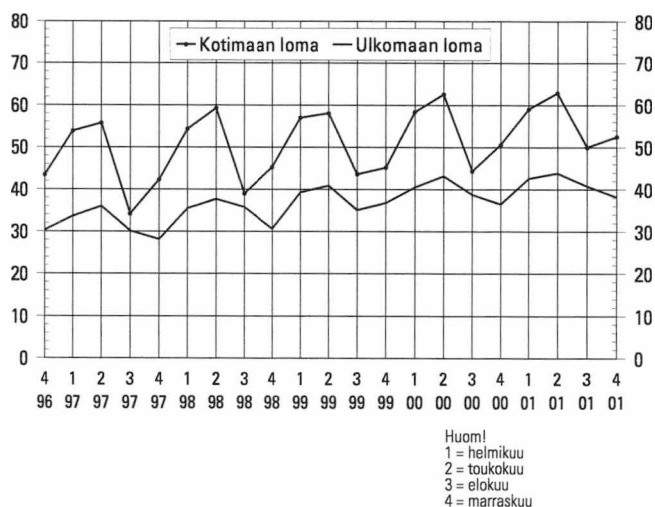
% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin



% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin



% kotitalouksista aikoo tehdä lomamatkan 6 kk sisällä



Säästäminen (kuviot 12–13, sivut 21–22)

Säästämisen edullisuutta arvioitaessa punnitaan eri sijoituskohteiden tuotto-odotuksia. Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä säästämisen edullisuutta kuvaava saldoluku oli +17,1. Seitsemän taloutta kymmenestä (1,7 miljoonaa taloutta) ilmoitti todennäköisesti säästävnsä seuraavan vuoden aikana. Eniten säästöaikeita oli ylempien toimihenkilöiden talouksilla (92%), keskimääräistä vähemmän työttömillä (49%) ja eläkeläisillä (57%).

Säästämiseen voi olla useita syitä. Tavallisin syy on pahan päivän varalle säästäminen (1 110 000 taloutta). Myös lomanviettoa (870 000 taloutta) ja velan hoitoa (900 000 taloutta) varten aiotaan säästää yleisesti. Kestokulutushyödykkeitä varten aikoo säästää 685 000, vanhuuden varalle 580 000 ja asuntoon etukäteen 260 000 taloutta.

Rahat aiotaan useimmiten sijoittaa pankkitilille (1 185 000 taloutta). Muut sijoitusmuodot ja talouksien määrät olivat: pörssiosakkeet 250 000, sijoitusrahastot tai muut arvopaperit 355 000, säästövakuutukset 330 000, kiinteä omaisuus 310 000, asunto-osake 275 000, taide- ja arvoesineet 145 000, vapaa-ajan asunto 110 000, obligaatiot tai muut joukkovelkakirjat 75 000 ja muu sijoitusmuoto 60 000 taloutta.

Luotonotto (kuviot 14–15, sivut 23–24)

Viime vuoden viime neljänneksellä kaksi kolmesta piti ajankohtaa otollisena lainanotolle. Joka neljäs oli toista mieltä. Luotonoton edullisuutta kuvaava saldoluku oli +21,4.

15,1 prosenttia kotitalouksista (356 000 taloutta) aikoi ottaa lainaa seuraavan vuoden aikana. Eniten lainan ottoaikeita oli opiskelijoiden (26%) ja ylempien toimihenkilöiden (22%) talouksilla, vähiten eläkeläistalouksilla (2%).

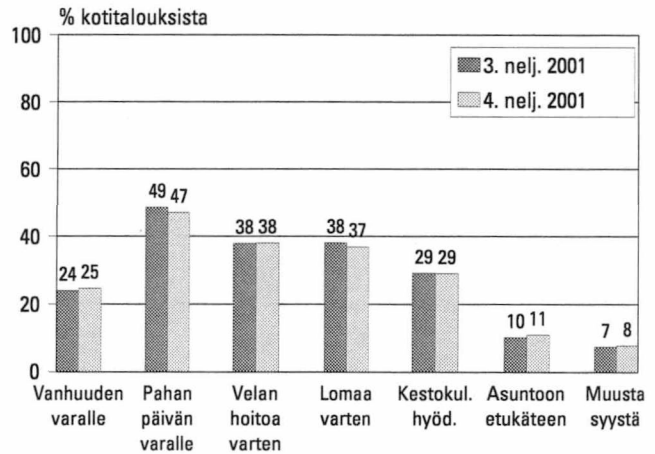
Kotitalouksilta tiedustellaan myös suunnitellun luoton käyttötarkoitusta. Käyttötarkoitukset jakaantuivat seuraavasti: kestopulutustavarat tai matkat 6,6 %, asunto-osake 3,6 %, kiinteä omaisuus 3,5 %, opinnot 2,7 %, arvopaperit 0,1 % ja muu käyttötarkoitus 2,3 prosenttia kotitalouksista.

Rahatilanne, rahankäyttö kestopavaroihin (kuviot 16–17, sivut 25–26)

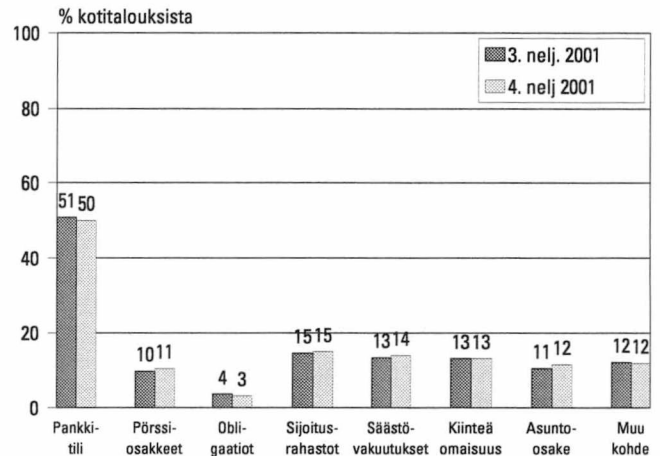
Kotitalouksilta kysytään myös niiden rahatilannetta. Rahatilanne on parantunut jatkuvasti viiden vuoden ajan. Neljännellä neljänneksellä kotitaloudet kuvasivat rahatilannettaan seuraavasti: "velkaannuimme": 2,2 %, "käytimme säästöjä kulutukseen": 4,3 %, "rahat riittivät nipin napin": 38,5 %, "pystyimme säästämään hieman": 48,6 % ja "pystyimme säästämään paljon": 5,9 % kotitalouksista.

Kotitalouksia pyydetään myös arvioimaan kuinka paljon he käyttävät rahaa kestopavaroihin seuraavan vuoden aikana verrattuna edelliseen vuoteen. Rahankäyttöä kuvaava saldoluku oli -7,3.

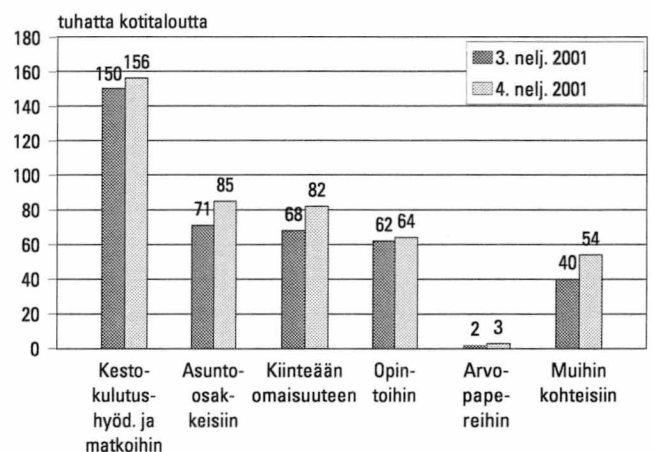
Mitä varten kotitaloudet aikovat säästää?



Mihin kotitaloudet aikovat sijoittaa säästönsä?



Mitä varten kotitaloudet aikovat ottaa lainaa?



Tutkimusmenetelmä

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot on kerätty EU:n komission toimeksiannosta joka kuukausi.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat aina olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Lokakuussa 1995 keskeisimmät kysymykset yhdenmukaistettiin EU-maiden harmonisoidun kuluttajasurveyn 15 kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia kuluttajabarometrin tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi nykyinen kuluttajabarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Tietojen keruu

Kuluttajabarometrin tiedot kerättiin joulukuuhun 1999 asti Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä. Tutkimuksessa käytettiin kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitettiin kysymykset kolme kertaa puolen vuoden välein ja kohdehenkilöistä oli joka kuukausi uusia noin kolmannes. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät haastattelut (puhelimitse) eri puolilla Suomea.

Tammikuusta 2000 alkaen kuluttajabarometrin kohteena on kuukausittain kokonaan vaihtuva henkilöotos. Samaa otosta käytetään myös suomalaisten matkailututkimuksen ym. kyselyjen tiedonkeruussa. Kaikki haastattelut tehdään nyt keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tutkimusalueena on edelleen koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Edellä kuvatulla tiedonkeruumenetelmän muutoksella on jonkin verran vaikutusta kuluttajabarometrin vastausjakaumiin.

Vastaus	%-osuus	Paino-kerroin	Tulo
Paljon parempi	0,4	1	0,4
Hiukan parempi	12,7	0,5	6,3
Samanlainen	47,3	0	0
Hiukan huonompi	35,3	-0,5	-17,6
Paljon huonompi	2,1	-1	-2,1
Ei osaa sanoa	2,2	0	0
Yhteensä	100		-13,0 = saldoluku

Käytetty aluejako

Pääkaupunkiseutu: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniaien

Muu Etelä-Suomi: Muu Etelä-Suomen lääni

Maakunnittainen neljännesvuositarkastelu on tehty ottamalla tutkimukseen mukaan heinä-, elo- ja syyskuun haastatteluaineisto. Kuluttajabarometrin netto-otoskoko oli vuoden 2001 neljännellä neljänneksellä 6 582 henkilöä. Vastauksia saatiin 4 908, joten tutkimuksen nettokato oli 25,4 prosenttia.

Luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori saadaan seuraavien kysymysten saldoluviista:

Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen

- Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.

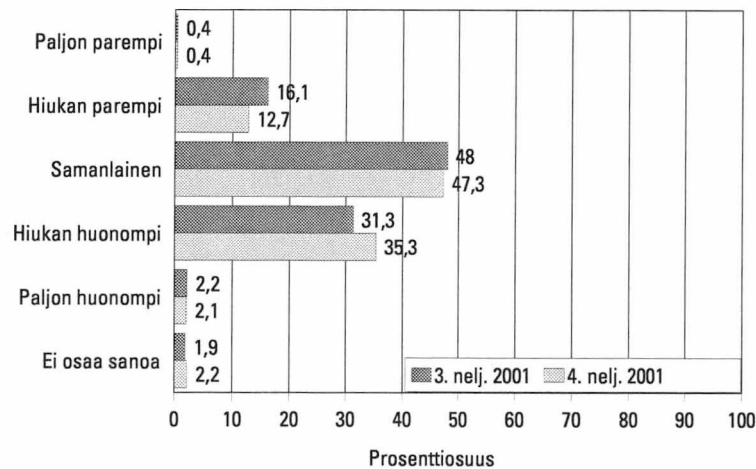
Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (-100, +100).

Saldoluku

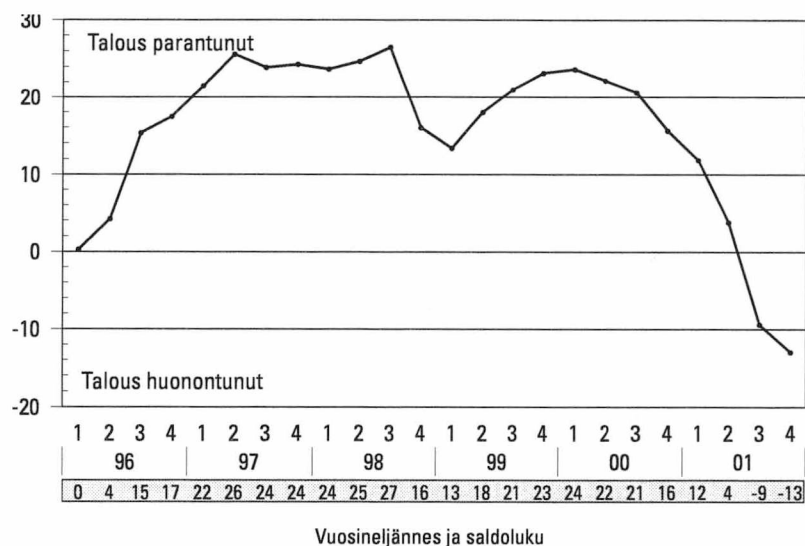
Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: "Millainen on mielestänne Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen?" Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon prosenttiosuus kerrotaan sen painokertoimella. Tulosten summana saadaan saldoluku. Esimerkkinä kuvio 1, sivu 10: Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kuukautta sitten, 4. neljännes 2001.

1. Suomen taloudellinen tilanne

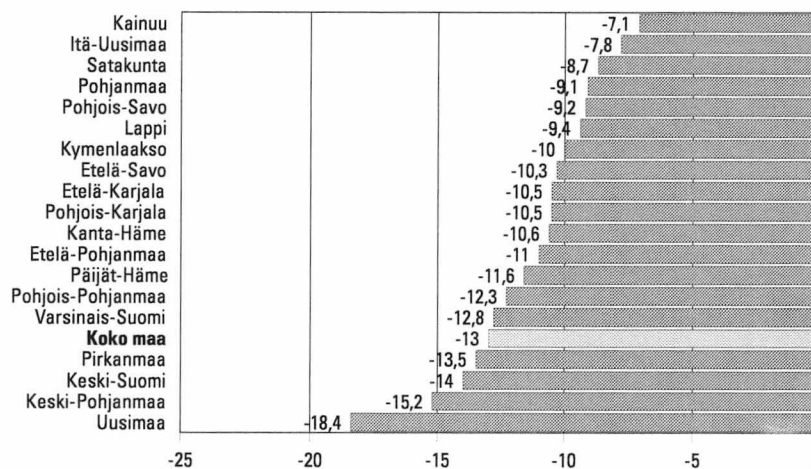
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



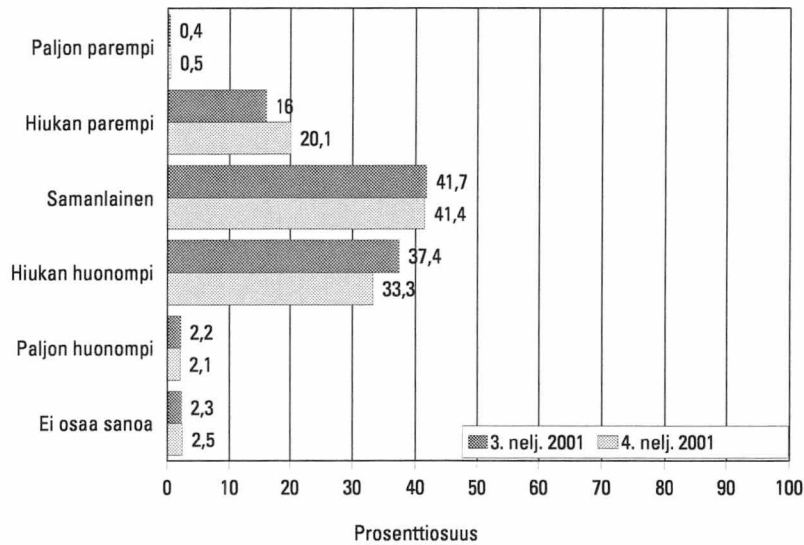
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



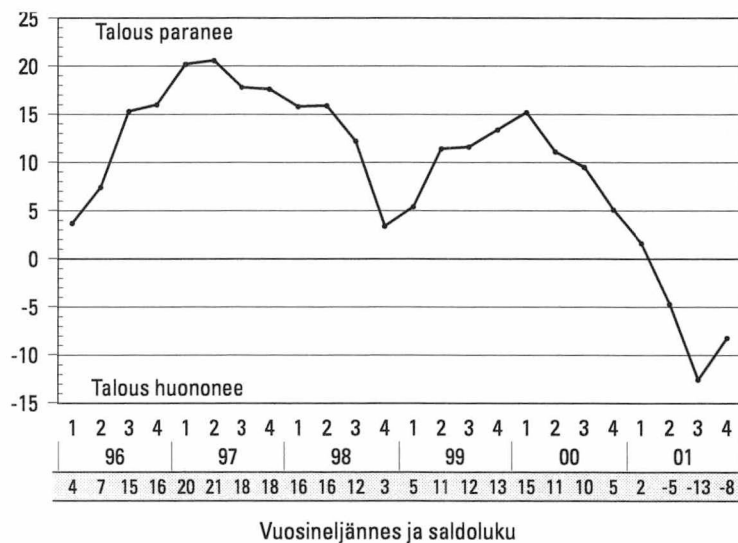
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisuusvaihtelun vuoksi.

2. Suomen taloudellinen tilanne

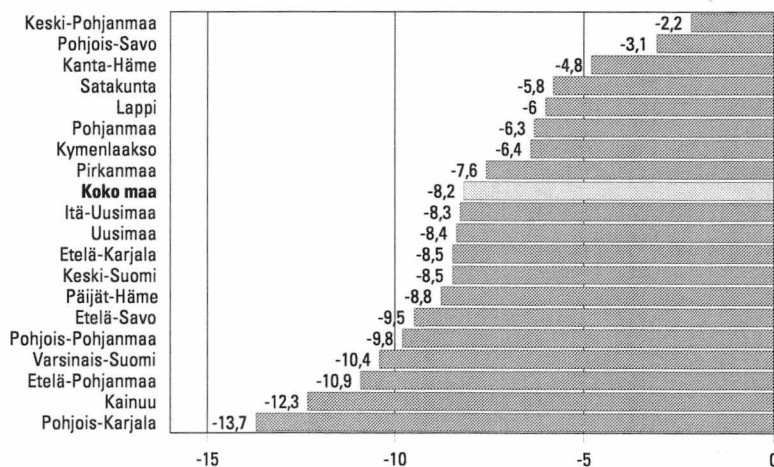
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



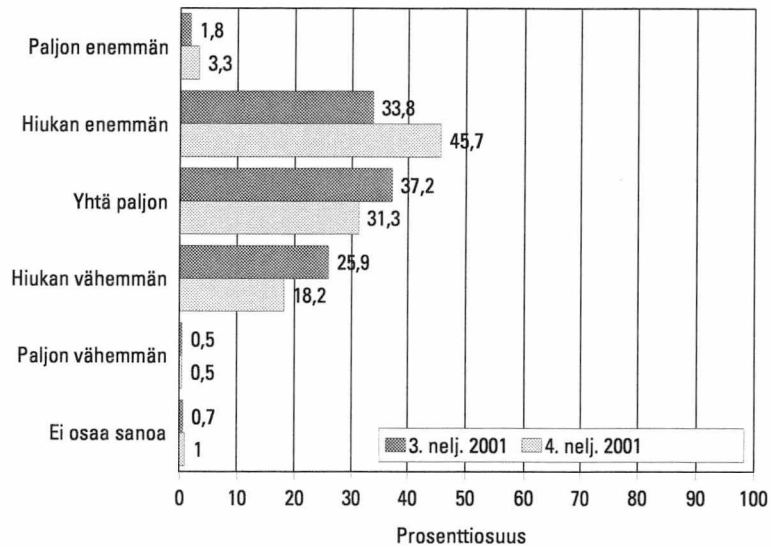
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



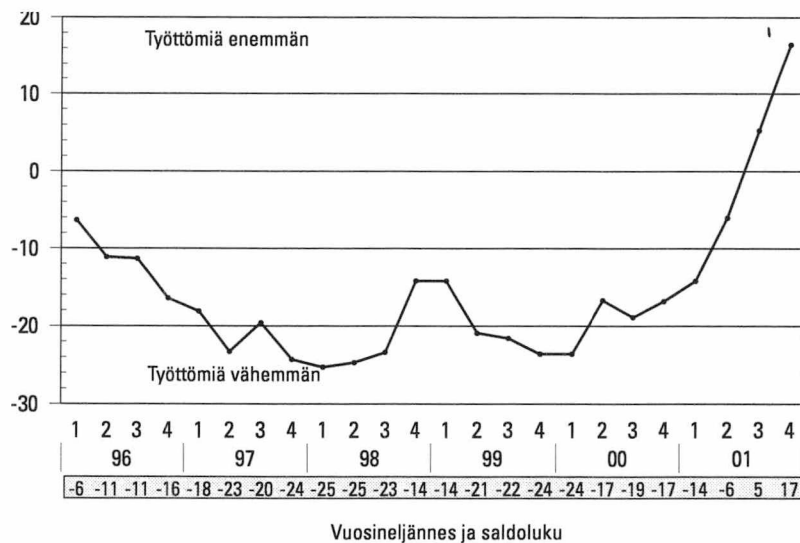
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisuusvaihtelun vuoksi.

3. Työttömien määrä

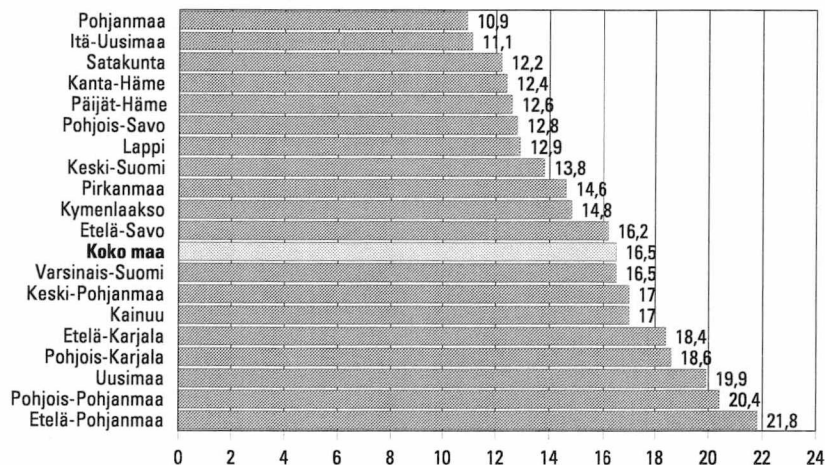
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



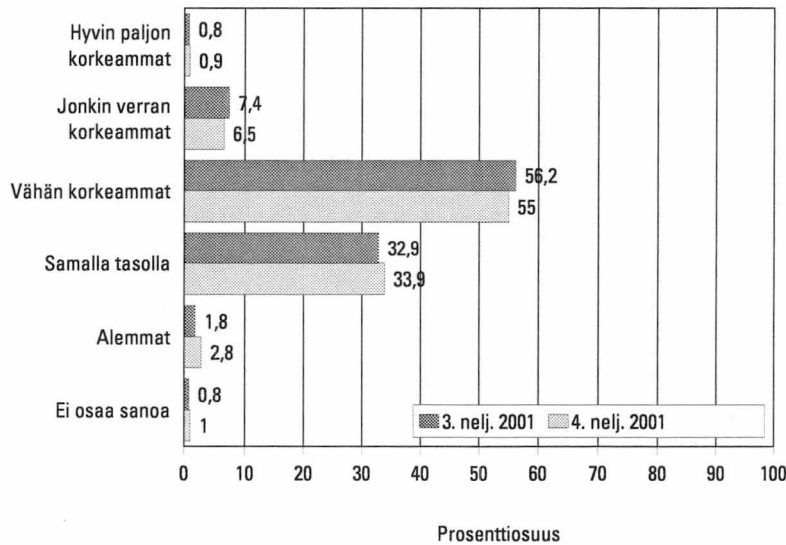
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



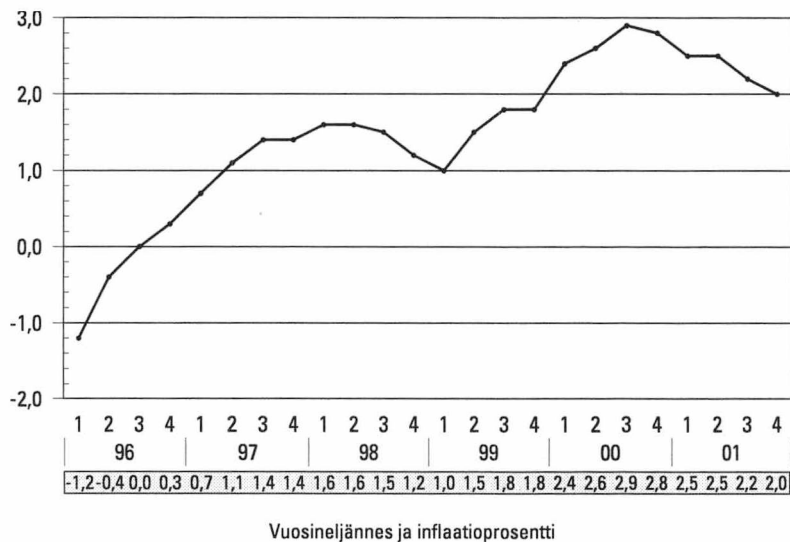
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

4. Kuluttajahinnat

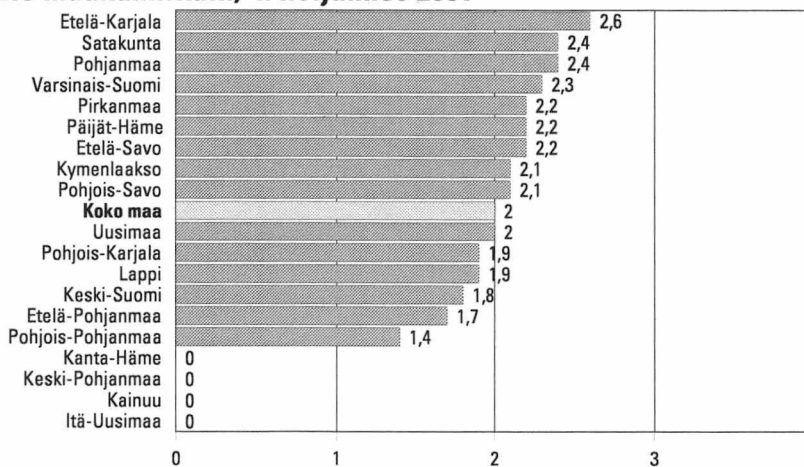
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten



Inflaatioarvio (arvio hintojen muutoksesta vuoden takaisesta, %)



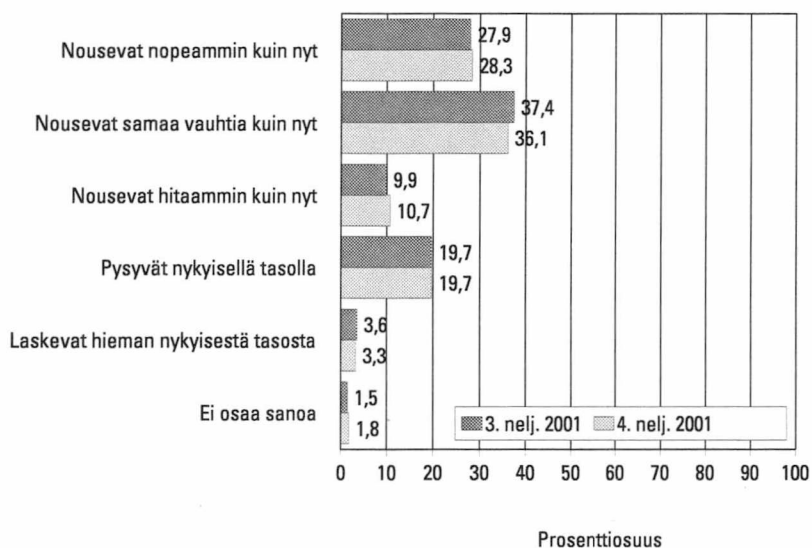
Inflaatioarvio maakunnittain, 4. neljännes 2001



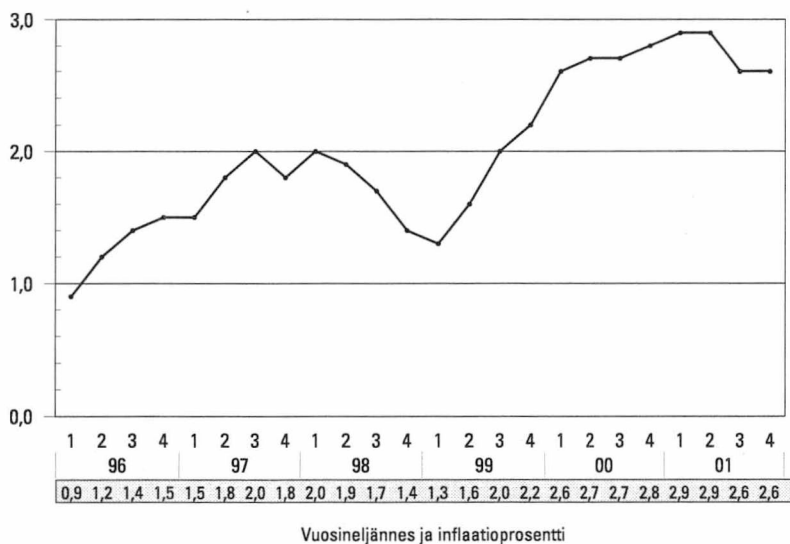
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

5. Kuluttajahinnat

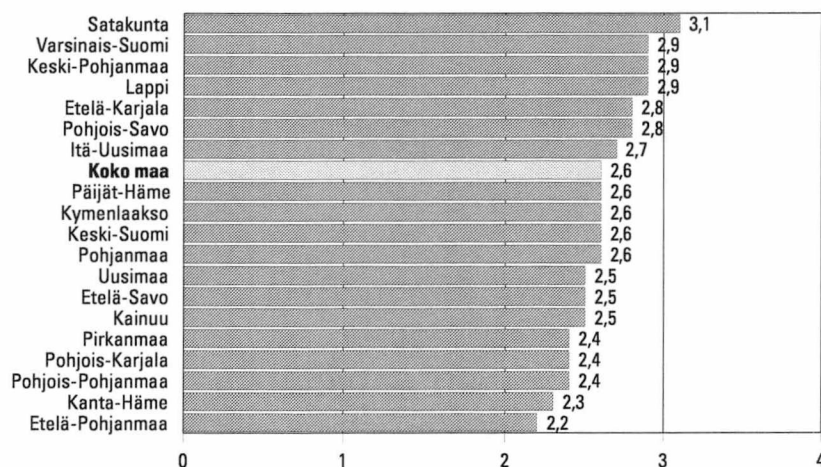
Muutos seuraavien 12 kuukauden aikana



Inflaatioennuste (ennuste hintojen muutoksesta vuosi eteenpäin, %)



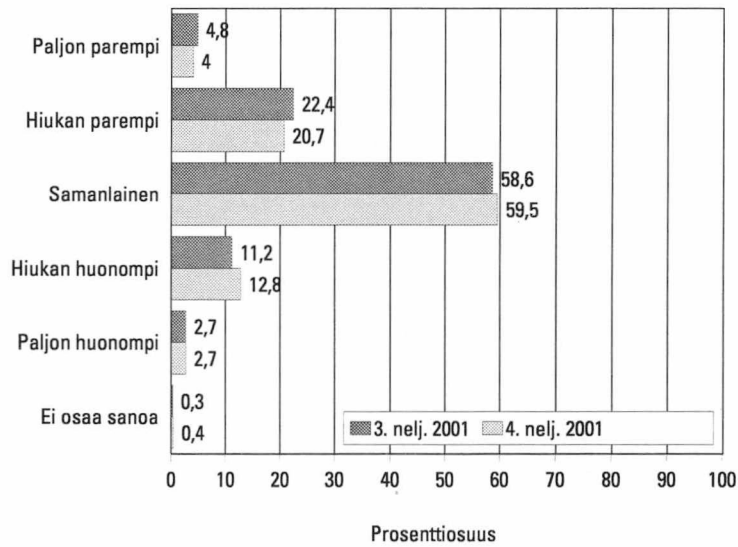
Inflaatioennuste maakunnittain, 4. neljännes 2001



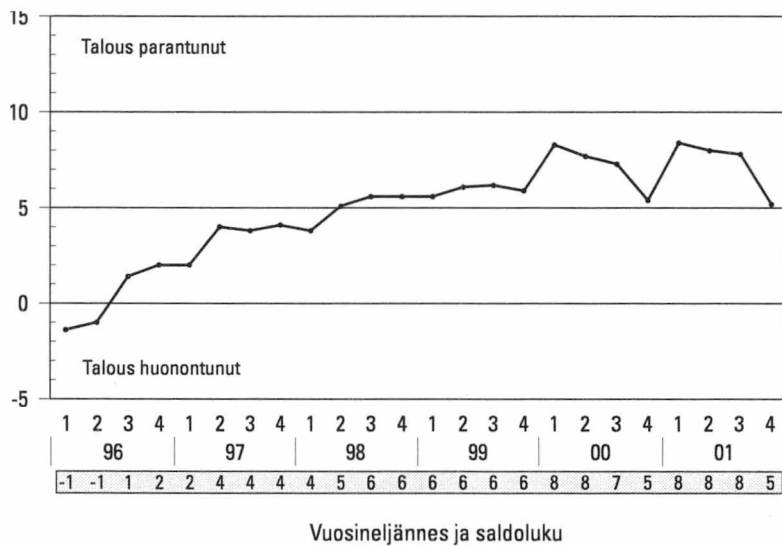
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisuusvaihtelun vuoksi.

6. Oman talouden tilanne

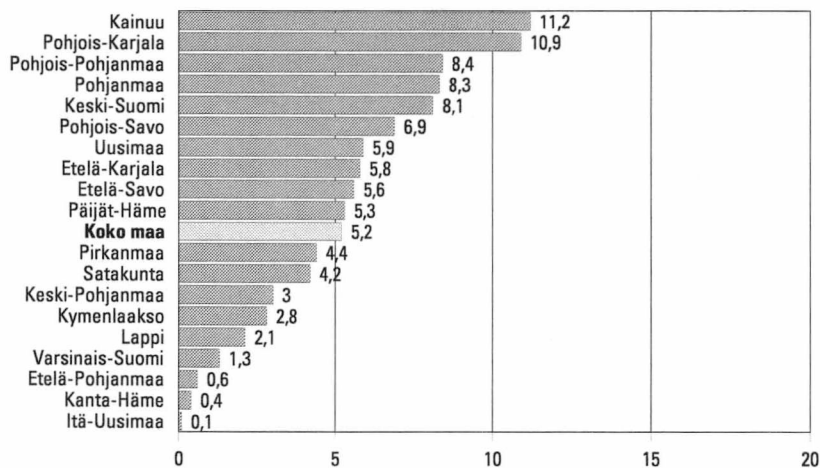
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



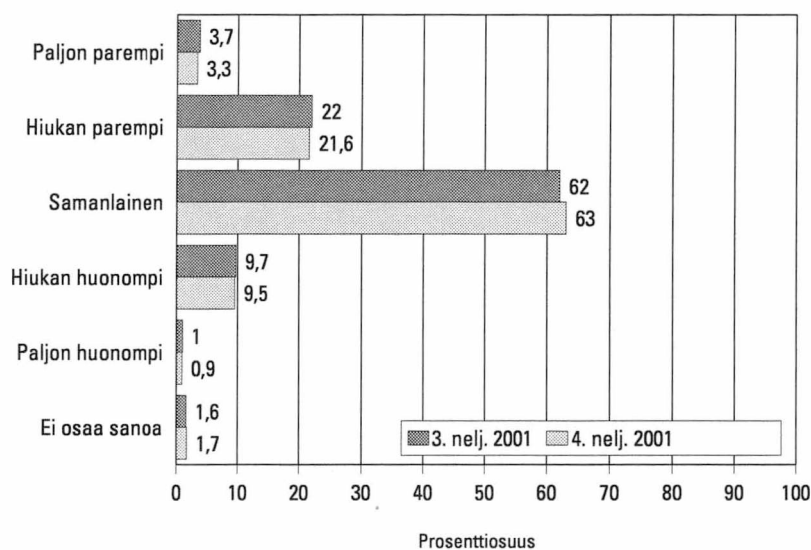
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



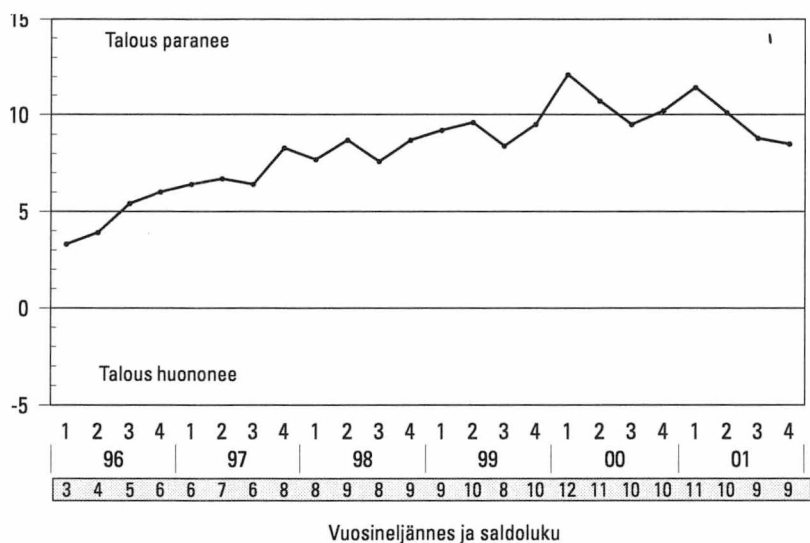
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

7. Oman talouden tilanne

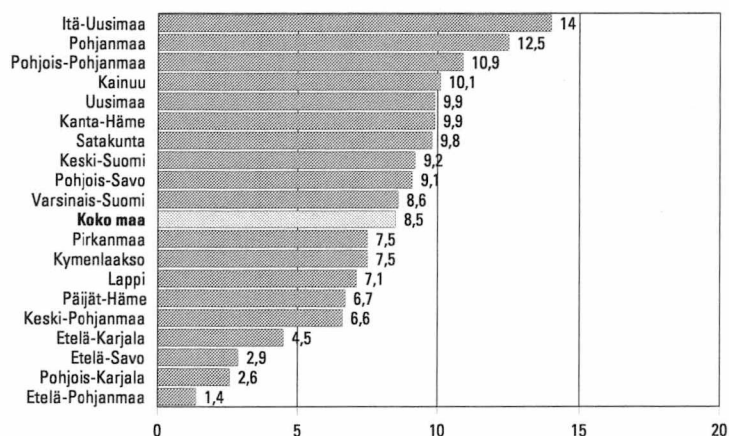
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



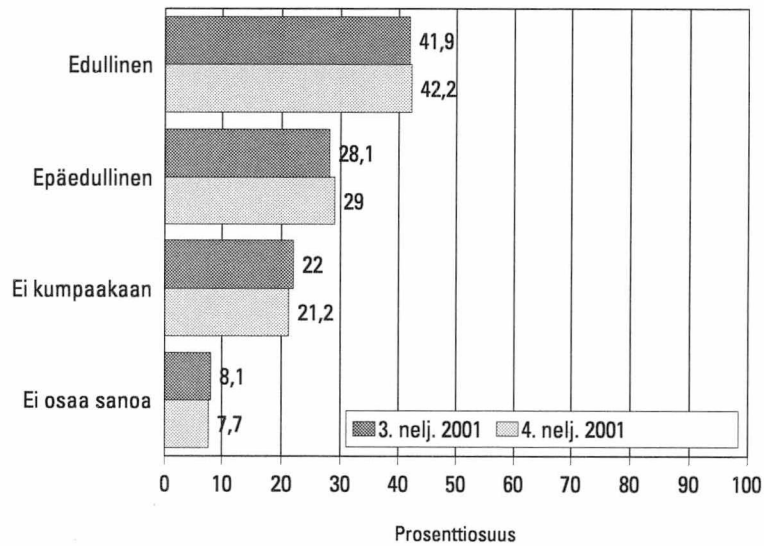
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



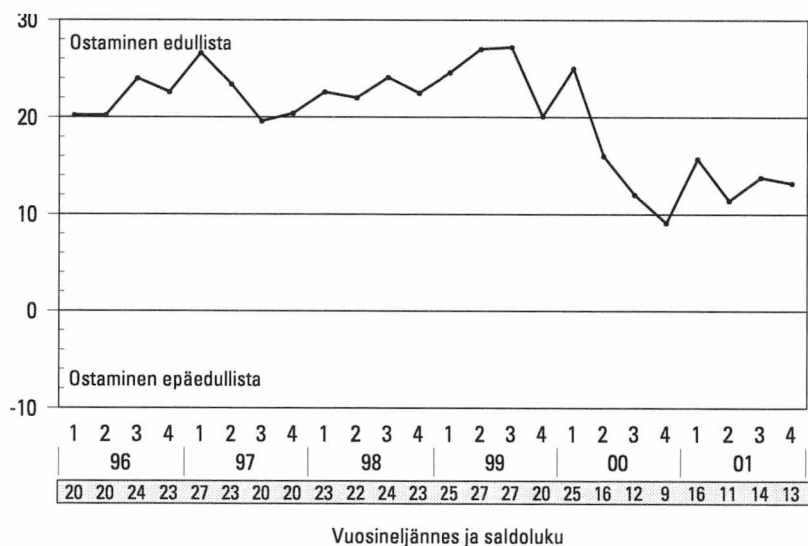
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

8. Ajankohdan edullisuus

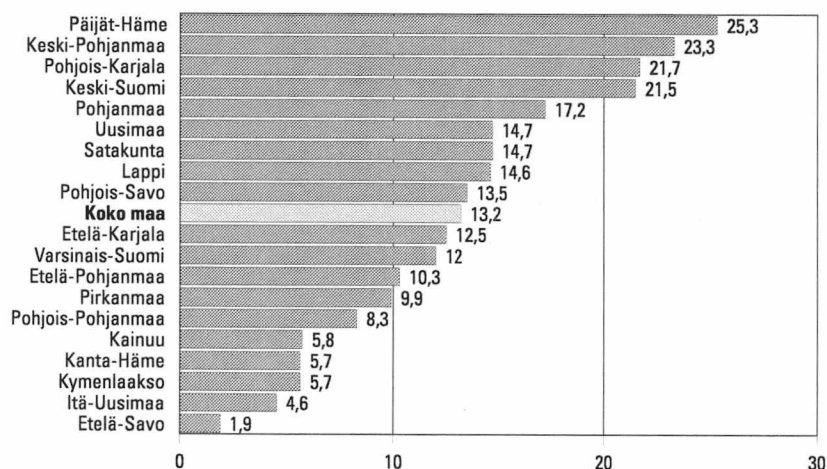
Suurempiin hankintoihin



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



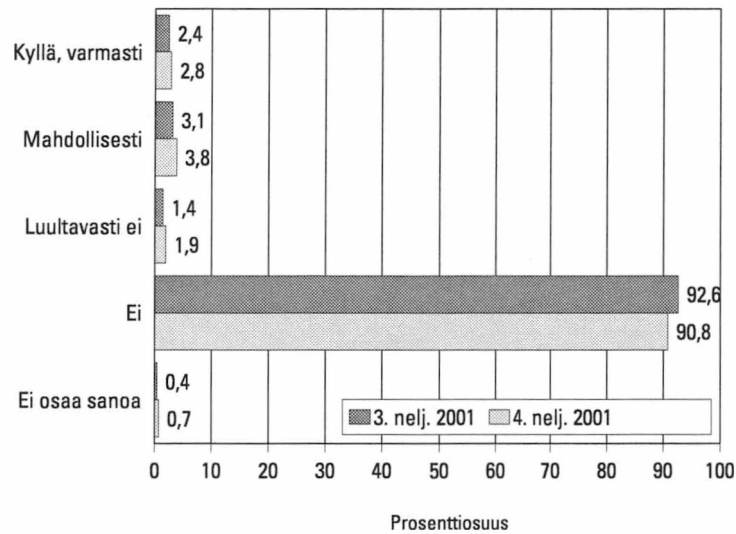
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



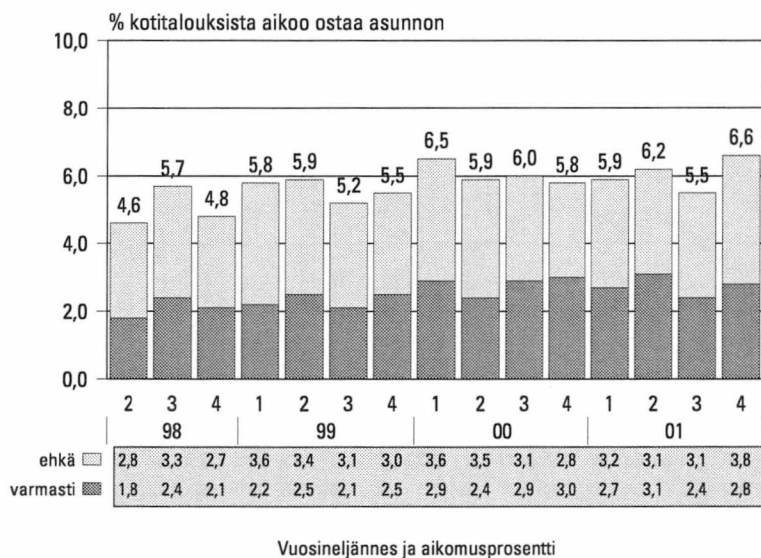
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon

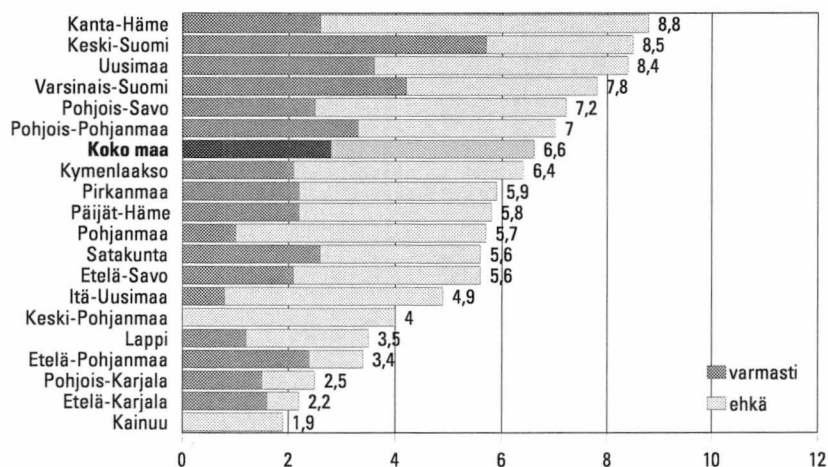
Seuraavien 12 kuukauden aikana



Aikomukset mittausajankohdasta toiseen



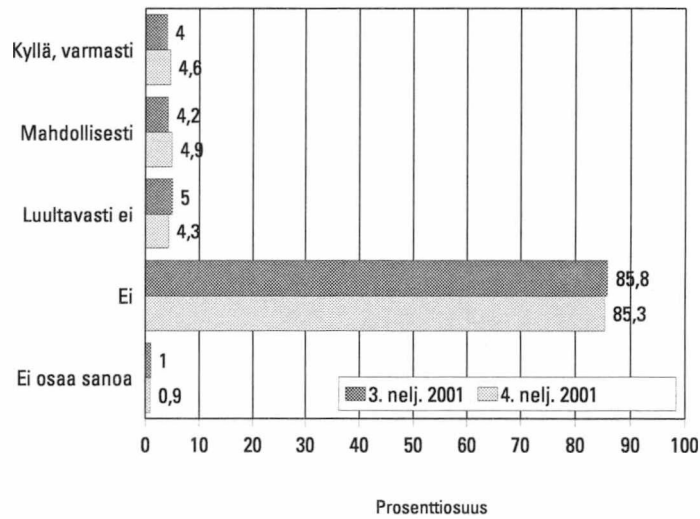
Asunnon ostoaikomukset maakunnittain, 4. neljännes 2001



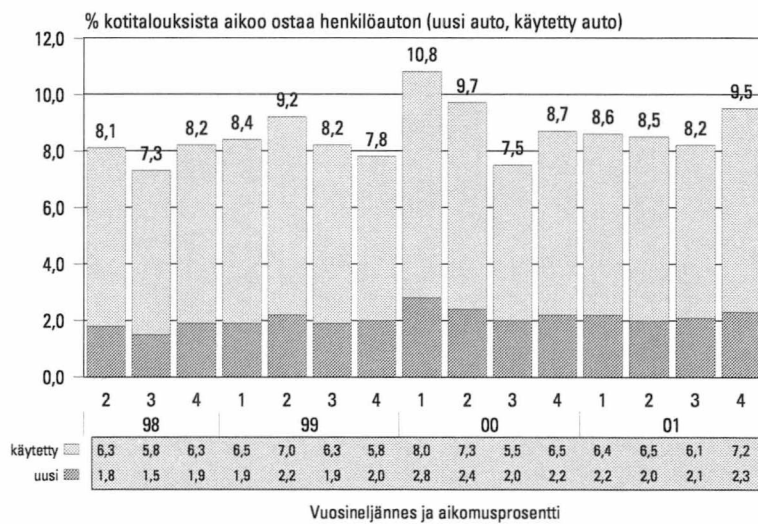
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

10. Aikooko talous hankkia henkilöauton

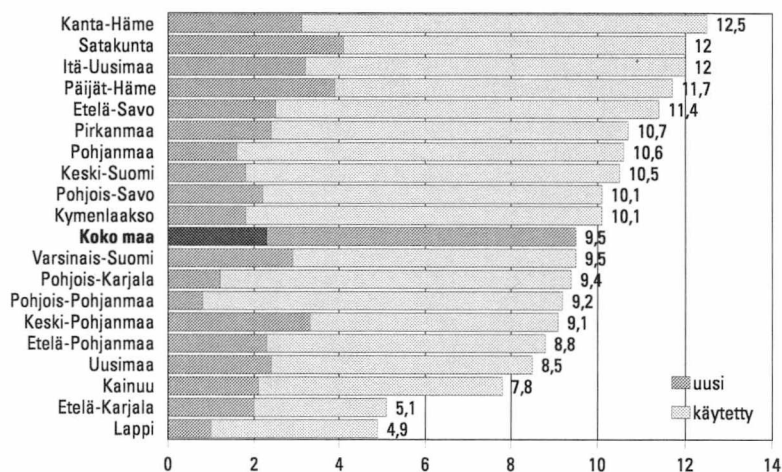
Seuraavien 6 kuukauden aikana



Aikomukset mittausajankohdasta toiseen



Auton ostoaiكومukset maakunnittain, 4. neljännes 2001



Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä maakunnittain

Seuraavien 6 kuukauden aikana, 4. neljännes 2001

% kotitalouksista aikoo ostaa:

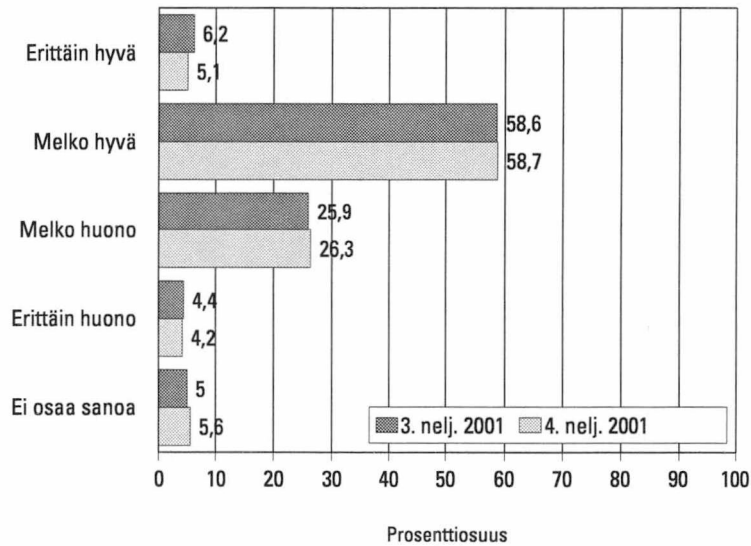
	ASUNNON KORJAUS			KODIN SISUSTUS			VIIHDE-ELEKTRONIIKKA			KODINKONEET		
	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht
Koko maa	23,5	6,0	29,5	36,2	11,4	47,6	25,0	12,2	37,2	14,6	8,4	23,0
Uusimaa	22,5	5,3	27,8	42,3	12,0	54,3	27,2	12,7	39,9	15,8	8,6	24,4
Varsinais-Suomi	27,3	6,5	33,8	39,9	11,4	51,3	30,7	11,5	42,2	20,5	10,1	30,6
Satakunta	30,4	8,3	38,7	33,6	12,7	46,3	21,5	17,9	39,4	13,9	8,9	22,8
Kanta-Häme	25,8	5,9	31,7	31,9	5,8	37,7	21,0	9,8	30,8	12,0	6,1	18,1
Pirkanmaa	24,8	5,5	30,3	37,9	8,0	45,9	24,1	11,0	35,1	12,8	8,8	21,6
Päijät-Häme	26,3	5,1	31,4	36,2	11,6	47,8	29,0	11,2	40,2	11,5	6,6	18,1
Kymenlaakso	24,7	6,6	31,3	35,4	11,5	46,9	20,4	9,1	29,5	15,4	4,4	19,8
Etelä-Karjala	26,5	6,1	32,6	25,8	11,4	37,2	19,1	10,6	29,7	21,5	2,4	23,9
Etelä-Savo	23,0	7,4	30,4	33,3	9,7	43,0	21,9	10,1	32,0	11,6	8,2	19,8
Pohjois-Savo	24,2	3,7	27,9	33,3	11,1	44,4	21,2	14,3	35,5	10,3	8,8	19,1
Pohjois-Karjala	15,6	6,9	22,5	32,0	8,9	40,9	26,2	9,7	35,9	13,7	8,0	21,7
Keski-Suomi	24,7	9,3	34,0	33,8	13,0	46,8	26,5	15,8	42,3	17,1	5,4	22,5
Etelä-Pohjanmaa	23,5	8,1	31,6	29,2	14,8	44,0	24,4	13,3	37,7	9,0	11,0	20,0
Pohjanmaa	23,5	5,8	29,3	29,4	9,7	39,1	29,6	19,7	49,3	14,7	11,7	26,4
Keski-Pohjanmaa	19,0	10,6	29,6	33,6	23,4	57,0	26,1	16,0	42,1	16,8	7,4	24,2
Pohjois-Pohjanmaa	20,3	6,1	26,4	33,8	12,0	45,8	23,6	9,1	32,7	13,0	11,3	24,3
Kainuu	17,7	2,8	20,5	30,4	14,8	45,2	18,6	10,2	28,8	10,0	6,3	16,3
Lappi	24,2	2,0	26,2	34,8	13,3	48,1	23,6	7,1	30,7	12,7	9,7	22,4
Itä-Uusimaa	17,4	8,1	25,5	25,9	9,3	35,2	15,5	13,1	28,6	9,7	7,5	17,2

	KULKUVÄLINE, EI AUTO			HARRASTUSVÄLINEET			KOTIMAAN LOMA			ULKOMAAN LOMA		
	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht
Koko maa	5,3	3,8	9,1	14,0	5,0	19,0	39,0	15,8	54,8	25,6	12,8	38,4
Uusimaa	5,4	4,2	9,6	16,2	6,0	22,2	43,9	14,1	58,0	37,0	15,1	52,1
Varsinais-Suomi	4,9	5,0	9,9	13,2	4,5	17,7	32,9	14,7	47,6	28,2	13,3	41,5
Satakunta	8,3	3,5	11,8	8,7	5,6	14,3	34,7	17,1	51,8	19,0	15,8	34,8
Kanta-Häme	5,4	3,2	8,6	14,2	2,9	17,1	32,9	13,3	46,2	20,4	12,0	32,4
Pirkanmaa	5,0	4,2	9,2	17,0	4,1	21,1	34,5	17,1	51,6	21,7	15,8	37,5
Päijät-Häme	3,9	0,9	4,8	15,1	3,4	18,5	36,1	11,6	47,7	28,9	10,3	39,2
Kymenlaakso	5,5	2,7	8,2	9,6	2,5	12,1	28,9	14,6	43,5	24,0	11,9	35,9
Etelä-Karjala	5,1	1,6	6,7	5,9	4,0	9,9	33,9	12,5	46,4	23,2	10,0	33,2
Etelä-Savo	6,3	2,7	9,0	8,1	4,4	12,5	39,3	18,4	57,7	22,4	9,3	31,7
Pohjois-Savo	4,5	2,7	7,2	13,3	5,4	18,7	41,1	15,0	56,1	18,7	9,6	28,3
Pohjois-Karjala	4,4	2,7	7,1	11,5	5,9	17,4	48,7	15,2	63,9	15,6	10,9	26,5
Keski-Suomi	4,7	3,0	7,7	15,9	3,0	18,9	38,5	15,0	53,5	24,1	11,7	35,8
Etelä-Pohjanmaa	4,4	7,3	11,7	11,7	5,5	17,2	33,4	24,8	58,2	8,3	10,0	18,3
Pohjanmaa	5,5	3,2	8,7	20,5	6,4	26,9	46,0	15,4	61,4	22,0	16,0	38,0
Keski-Pohjanmaa	4,6	6,3	10,9	11,1	7,4	18,5	37,0	27,7	64,7	18,3	10,4	28,7
Pohjois-Pohjanmaa	6,3	5,0	11,3	13,9	4,6	18,5	41,9	19,5	61,4	20,3	10,3	30,6
Kainuu	6,5	5,4	11,9	14,8	8,7	23,5	35,4	28,0	63,4	14,9	12,0	26,9
Lappi	4,2	2,3	6,5	14,1	6,1	20,2	47,8	13,0	60,8	16,0	4,8	20,8
Itä-Uusimaa	6,7	1,9	8,6	7,9	2,8	10,7	35,9	14,1	50,0	27,0	11,0	38,0

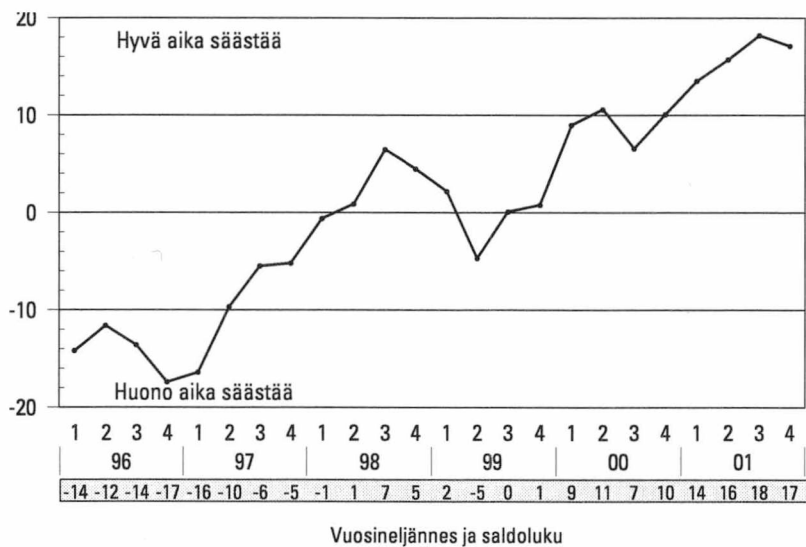
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

12. Millainen ajankohta on

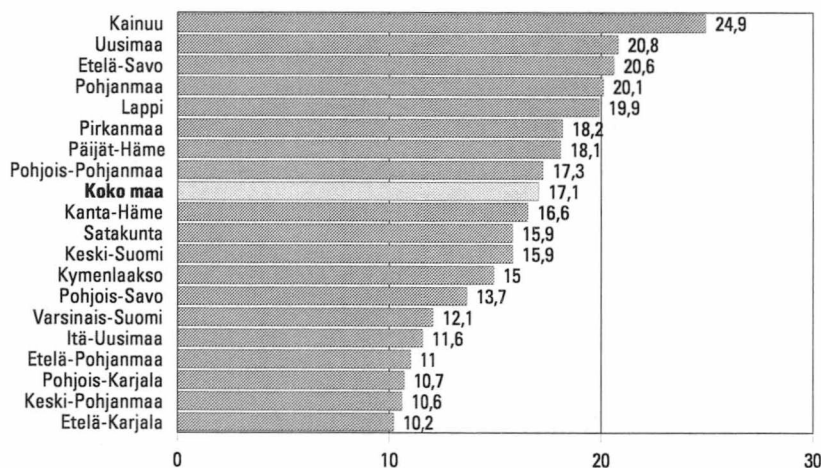
Säästämisen kannalta



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



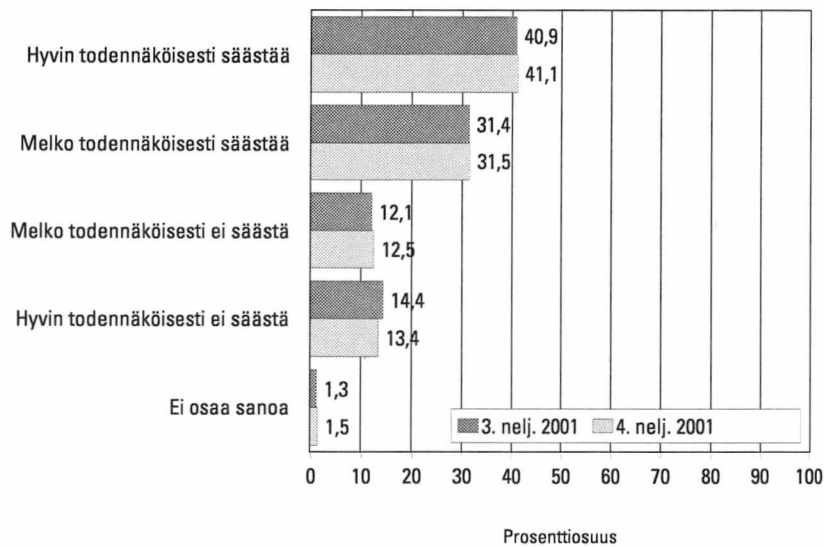
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



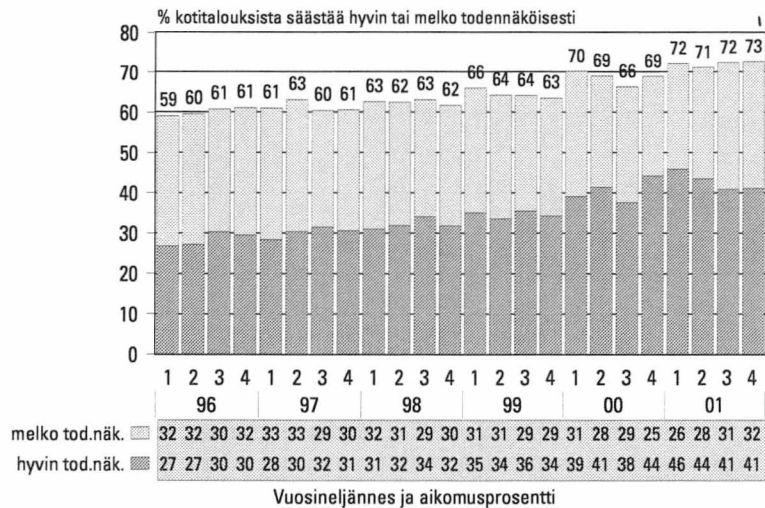
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

13. Kuinka todennäköisesti talous säästää

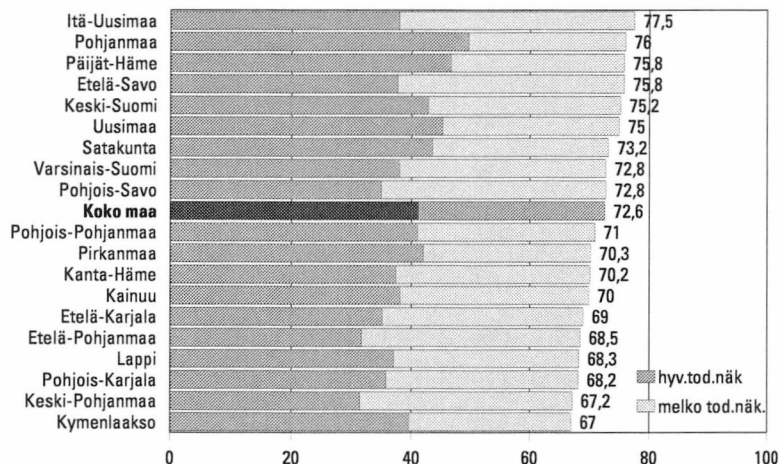
Seuraavien 12 kuukauden aikana



Säästämisaikomus ajankohdasta toiseen



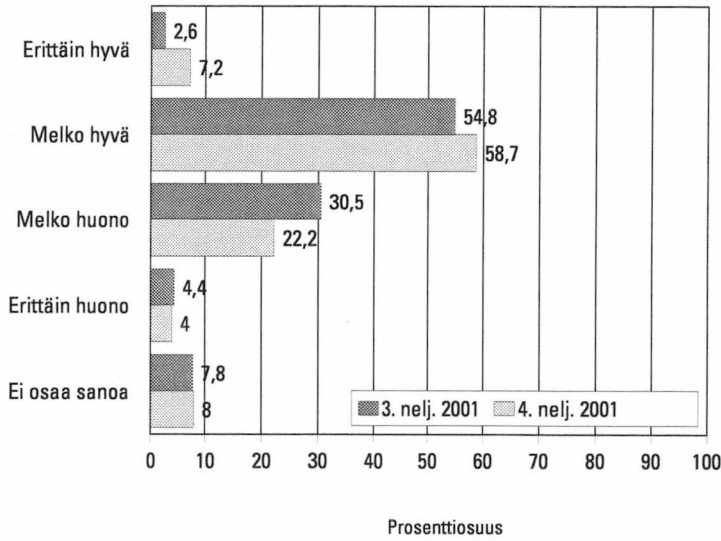
Säästämisaikomukset maakunnittain, 4. neljännes 2001



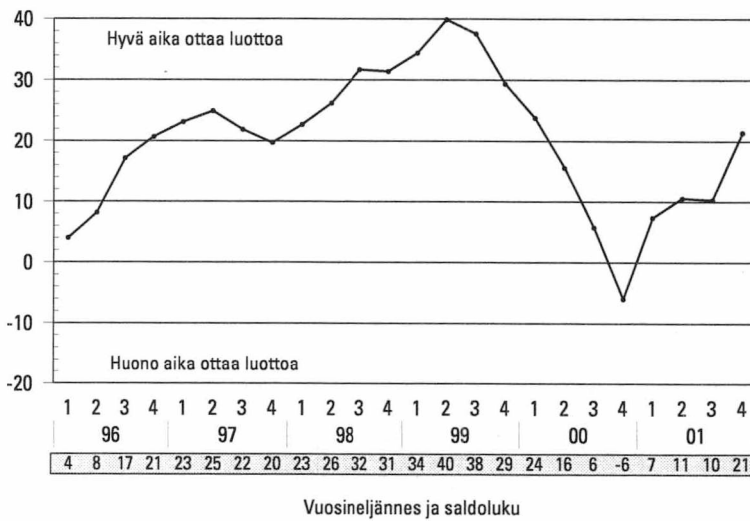
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

14. Millainen ajankohta on

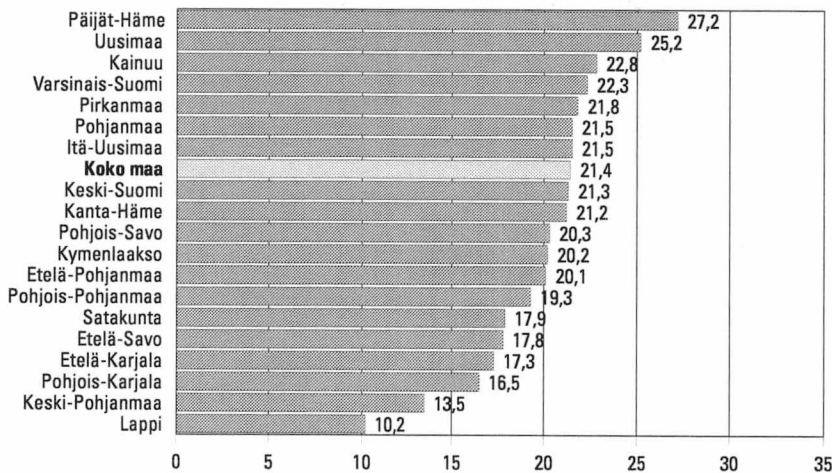
Luotonoton kannalta



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



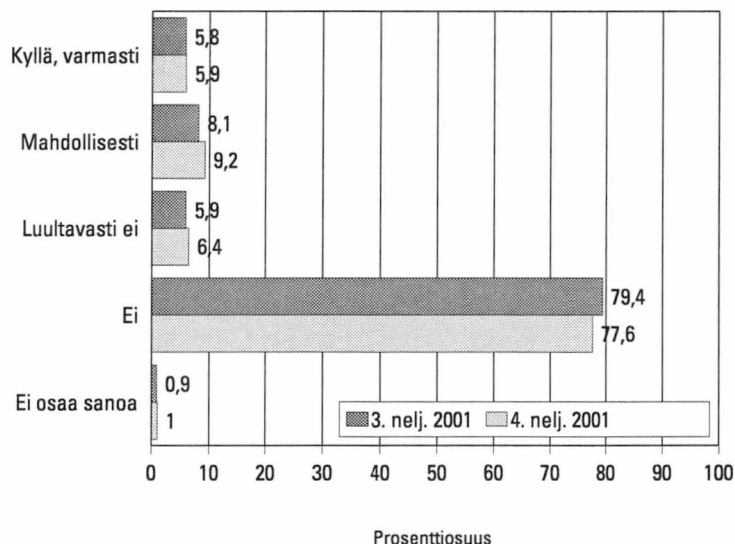
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



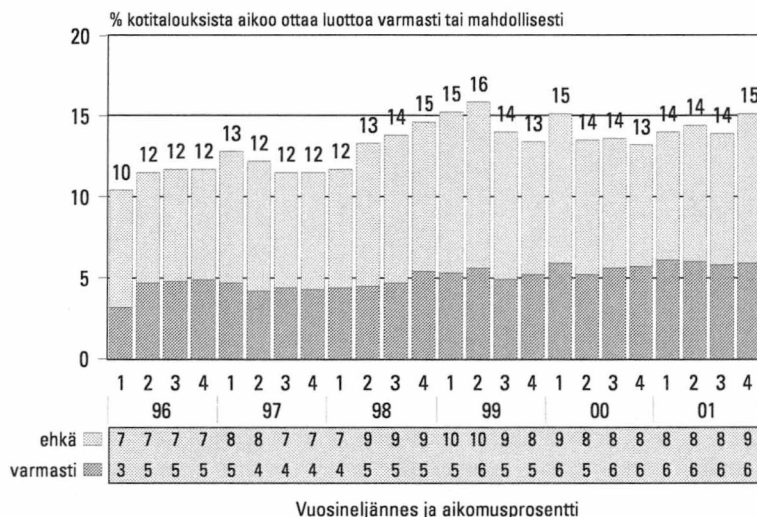
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

15. Aikooko talous ottaa luottoa

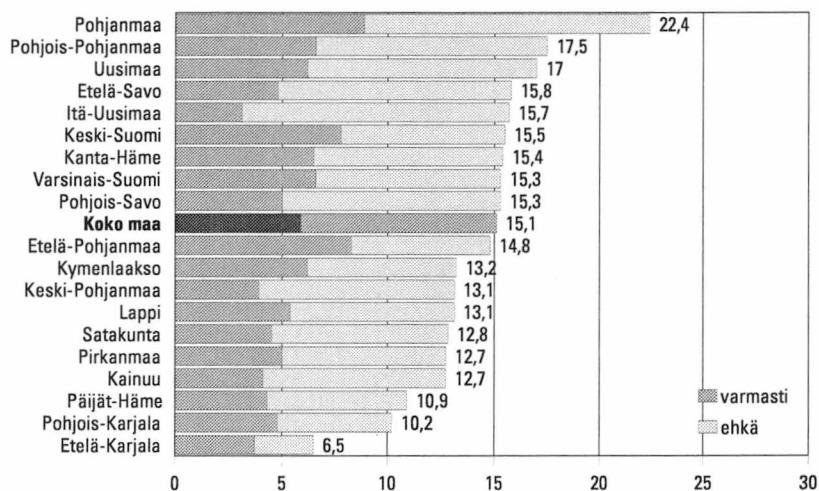
Seuraavien 12 kuukauden aikana



Luoton ottoaikomus ajankohdasta toiseen



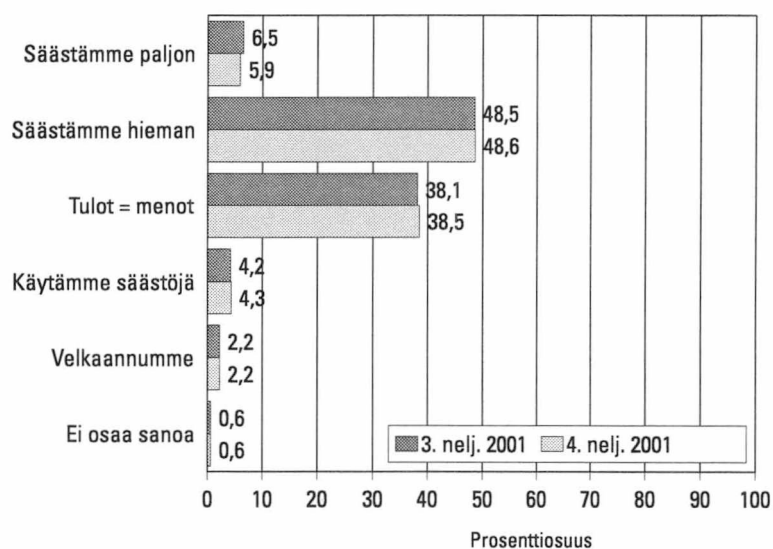
Luoton ottoaikomukset maakunnittain, 4. neljännes 2001



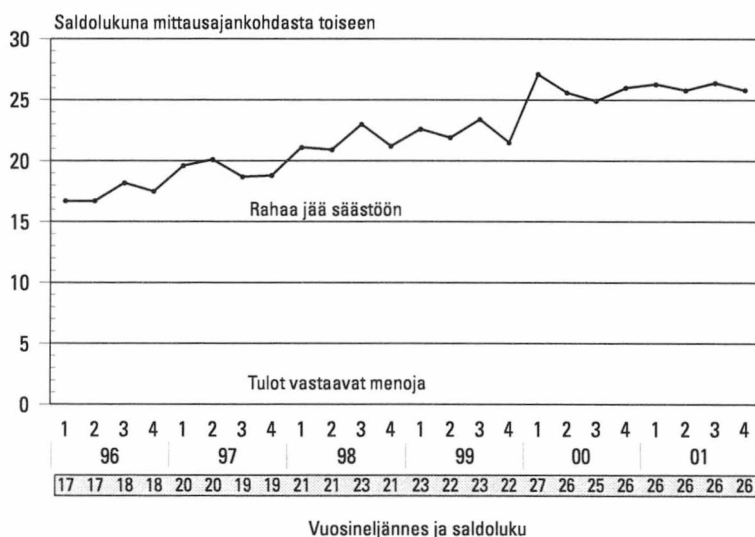
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

16. Kotitalouden rahatilanne

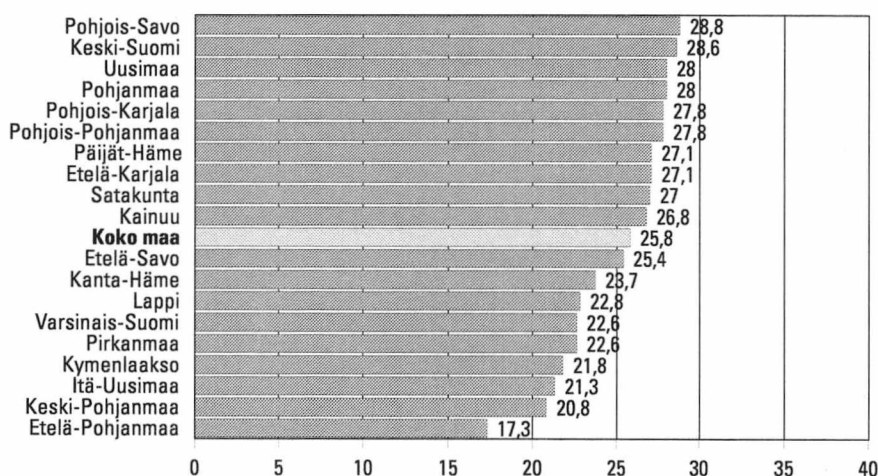
Mikä on nykyinen rahatilanteenne?



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



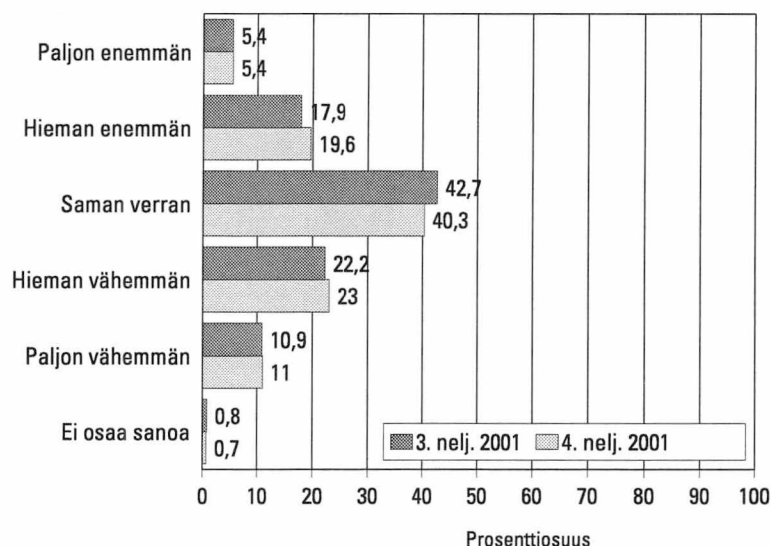
Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



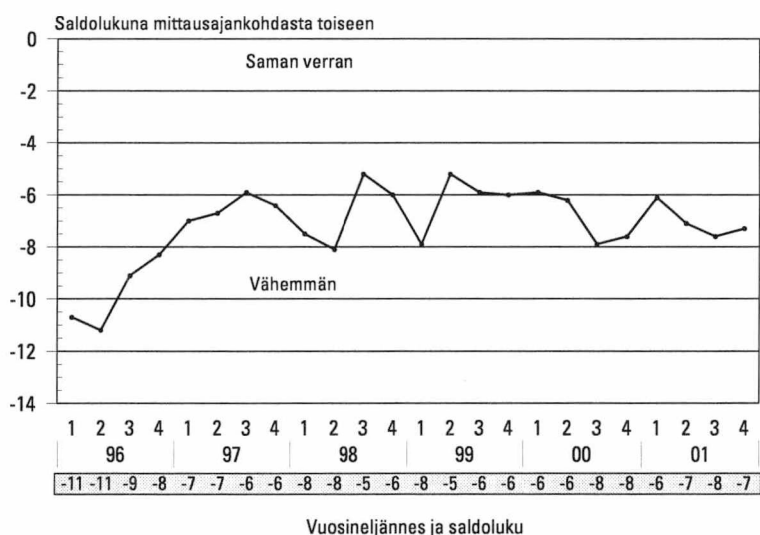
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisuutensa vuoksi.

17. Rahankäyttö kestotavaroihin

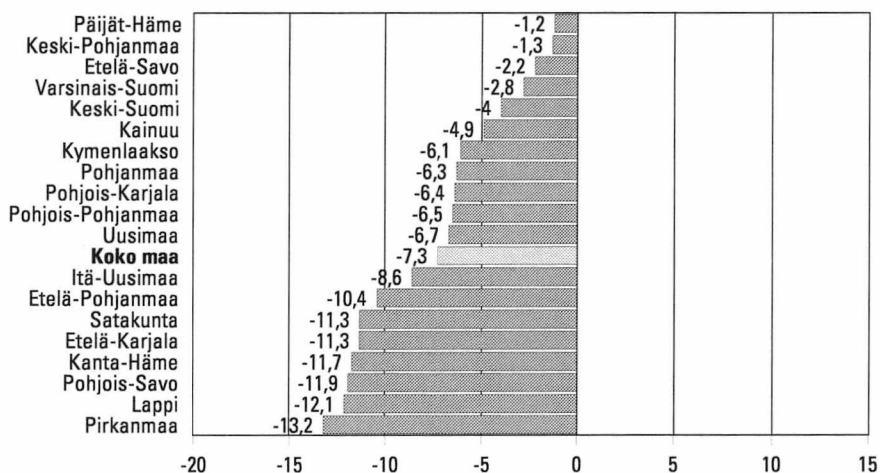
Paljonko rahaa käytätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edellisiin 12 kk?



Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen



Saldoluvut maakunnittain, 4. neljännes 2001



Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

Postitus
2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 2002:3
Inkomst och konsumtion
Income and Consumption

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries:

Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349

Vastaava tilastojohtaja – Ansvarig statistikdirektör –
Director in charge:

Markku Suur-Kujala